

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 2022-23

2º ESO
4º ESO
2º Bach.
ESA

DEPARTAMENTO DE LINGUA
GALEGA E LITERATURA

IES Armando Cotarelo Valledor

1. Introducción e contextualización	2
2. Contextualización da programación	6
3. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	7
4. Concreción dos obxectivos para cada curso	8
4.1. Etapa de Educación Secundaria Obrigatoria	8
4.2. Estudos de Bacharelato	15
5. Concreción para cada estándar avaliable de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación e competencias clave por estándar	18
5.1. Etapa ESO	18
5.2. Estudos de Bacharelato	73
5.3. Estudos de Educación Secundaria de Adultos (ESA)	89
6. Metodoloxía didáctica da materia de Lingua Galega e Literatura	116
7. Materiais e recursos didácticos	117
8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	119
8.1. Etapa ESO	119
8.2. Etapa ESA (Educación Secundaria de Adultos)	120
8.3. Estudos de Bacharelato	121
9. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente	126
10. Plan de superación das materias pendentes de cursos anteriores	130
11. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados	131
12. Medidas de atención á diversidade	132
13. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso	135
14. Actividades complementarias e extraescolares	136
15. Actividades de contribución ao Proxecto Lector do centro	137
16. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora ..	140
ANEXOS	
I. Comentario de Textos (materia de libre configuración 1º Bach.)	142
II. Retórica e Dialéctica (materia de libre configuración 2º Bach.)	151

1. INTRODUCCIÓN

No presente curso 2022-23 continúa a implantación da LOMLOE (Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación), no que se refire ao currículo, organización e obxectivos dos cursos impares de ESO e Bacharelato. A elaboración e o seguimento da programación destes cursos (1º e 3º da ESO e 1º de Bacharelato) farase a través da aplicación Proens da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades.

Neste documento aparece a programación do resto dos cursos (2º e 4º da ESO, ESA e 2º de Bacharelato), nos que aínda se manteñen vixentes o currículo, criterios etc. emanados da anterior lei (LOMCE).

Neste curso 2022-23, a distribución das materias no departamento é a seguinte:

- Lingua Galega e Literatura na ESO e no Bacharelato.
- Ámbito de Comunicación na ESA.
- Oratoria en 3º ESO.
- Comentario de Textos en 1º Bacharelato.
- Retórica e Dialéctica en 2º Bacharelato.

O Departamento de Lingua Galega e Literatura, no curso 2022-23, está composto polos seguintes membros: María Abelleira Fontán, Helena Domínguez García, Carme Iglesias Turnes, Francisco Lestón Villar, Paula Penedo García, Claudia Ríos García e Milagros Roca Santos..

A docencia adscrita ao Departamento de Lingua Galega e Literatura, co correspondente profesorado e cos grupos asignados, é a seguinte:

María Abelleira Fontán	<ul style="list-style-type: none">• Lingua Galega e Literatura 1º ESO A e 1º ESO B [6 h]• Titoría 1º ESO A [1 h]• Lingua Galega e Literatura 1º ESO D (apoio na aula) [3 h]• Reforzo educativo linguas 1º ESO A e 1º ESO B [2 h]• Retórica e Dialéctica 2º Bach. [6 h]
Helena Domínguez García	<ul style="list-style-type: none">• Lingua Galega e Literatura 4º ESO A, 4º ESO B, 4º ESO C, 4º ESO D e 4º ESO Agrup. [15 h]• Titoría 4º ESO C [1 h]• Comentario de textos 1º Bach. C e 1º Bach. D [2 h]

Carme Iglesias Turnes	<ul style="list-style-type: none"> • Lingua Galega e Literatura 3º ESO A e 3º ESO B [6 h] • Lingua Galega e Literatura 1º Bach. A, 1º Bach. B, 1º Bach. C e 1º Bach. D [12 h] <p>‣ Encárgase tamén da coordinación do EDLG.</p>
Francisco Lestón Villar	<ul style="list-style-type: none"> • Lingua Galega e Literatura 2º Bach. A, 2º Bach. B, 2º Bach. C e 2º Bach. D [12 h] • Lingua Galega e Literatura 1º ESO B e 1º ESO C (apoio na aula) [6 h] <p>‣ Encárgase tamén da xefatura do departamento.</p>
Paula Penedo García	<ul style="list-style-type: none"> • Lingua Galega e Literatura 1º ESO C e 1º ESO D [6 h] • Lingua Galega e Literatura 1º ESO A (apoio na aula) [3 h] • Lingua Galega e Literatura 3º ESO C e 3º ESO D [6 h] • Oratoria 3º ESO [3 h]
Claudia Ríos García	<ul style="list-style-type: none"> • Ámbito de Comunicación ESA 3º-4º A e ESA 3º-4º B [10 h] • Titoría ESA 3º-4º A [1 h] • Lingua Galega e Literatura 1º Bach. Adultos [3 h] • Lingua Galega e Literatura 2º Bach. Adultos [3 h] • Comentario de textos 1º Bach. [1 h] • Apoio pendentes ESO [1 h]
Milagros Roca Santos	<ul style="list-style-type: none"> • Lingua Galega e Literatura 2º ESO A, 2º ESO B, 2º ESO C, 2º ESO D e 2º ESO E [15 h] • Reforzo educativo linguas 2º ESO A, 2º ESO B e 2º ESO C [3 h] • Titoría 2º ESO A [1 h]

2. CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

O IES Armando Cotarelo Valledor comeza a funcionar no curso 1992/93, como desdobre do Instituto de FP Fermín Bouza Brey, do que se traslada a rama administrativa-comercial e a de secretariado para este novo centro. Introdúcese tamén o 3º curso da ESO e dous grupos de 2º de Bacharelato que non tiñan cabida nos outros centros de ensinanza media da localidade.

O alumnado da ESO procede dos colexios adscritos de Vilaxoán, Rubiáns e O Piñeiriño, aínda que tamén se acollen alumnos/as doutros centros da zona, nomeadamente de Arealonga.

O alumnado de Bacharelato provén maioritariamente do noso alumnado da ESO, aínda que cada ano tamén se incorporan alumnos/as dos outros centros de Vilagarcía ou de concellos limítrofes.

No presente curso 2022-23 incorpórase tamén ao noso centro o alumnado de ESO e Bacharelato do IES Fermín Bouza Brey, ao transformarse este nun CIFP.

O alumnado que opta pola oferta dos ciclos formativos procede tanto do propio concello como de concellos limítrofes e doutros máis afastados: Valga, Catoira, Caldas, Vilanova, Illa de Arousa, O Grove, Rianxo, A Estrada etc.

Situación socioeconómica e cultural do contorno

O centro atópase situado na parroquia de Sobradelo, na periferia de Vilagarcía, a 2 km do centro urbano, nunha zona limítrofe entre Sobradelo e Vilaxoán.

As principais actividades económicas desta zona son: pesca e marisqueo, agricultura, hostalería, conserva (actualmente en plena decadencia), acuicultura (parques flotantes de mexillón e ostra, cetarias e depuradoras), comercio, actividades industriais e outras.

Atendendo aos resultados extraídos da última avaliación externa, o índice socioeconómico e cultural (ISEC) que lle corresponde ao centro é baixo.

Algúns problemas que non podemos obviar como centro de ensino son os seguintes:

- A elevada taxa de desemprego existente na comarca, así como o escaso tecido industrial.
- A valoración negativa que existe sobre a posibilidade de acceder ao mundo laboral en condicións minimamente dignas (o que, xunto coas poucas expectativas de continuar estudos superiores, é fonte dunha gran desmotivación).
- O escaso hábito de estudo e mesmo de lectura do noso alumnado.
- Respecto da lingua, cómpre dicir que o alumnado, maioritariamente, se expresa en castelán.

3. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A incorporación das competencias clave ao currículo introduce dous novos enfoques: por unha banda permítenos identificar as aprendizaxes imprescindibles para o alumnado e por outra banda achega unha visión integradora do proceso de aprendizaxe. Isto quere dicir que, aínda que as áreas e materias son as que ofrecen os contidos concretos diferenciados, a aprendizaxe deberá facerse desde unha perspectiva integradora e de colaboración.

COMPETENCIAS CLAVE	Actividades que contribúen ao desenvolvemento das competencias clave
<p>A área de Lingua Galega e Literatura contribúe dun xeito decisivo ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a Comunicación lingüística (CCL) que se exercita de maneira explícita no propio ámbito curricular; polo tanto, poderíamos incluír calquera dos descritores desta competencia. Porén, resáltanse aquí aqueles que favorecen a súa transversalidade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender o sentido dos textos escritos e orais. • Expresarse oralmente con corrección, adecuación e coherencia. • Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor... • Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.
<p>Ademais de contribuír dun xeito decisivo ao desenvolvemento da competencia comunicativa, a área de Lingua e Literatura Galega garda unha relación moi estreita con outras competencias clave:</p>	
<p>Competencia para aprender a aprender (CAA).</p> <p>A lingua é un instrumento de comunicación, pero tamén é un instrumento de acceso a novos coñecementos. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente con esta competencia. Esta competencia debe desenvolverse a través dunha actitude de curiosidade, interese e creatividade cara ao propio proceso de aprendizaxe.</p> <p>Sinalar que no desenvolvemento práctico do currículo da materia prestarase especial atención á asunción do erro como parte do proceso de aprendizaxe, así como á necesidade de desenvolver a capacidade de autocorrección como unha maneira de aprender. Especialmente á hora de expresarnos oralmente.</p>	<p>As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para estruturar o pensamento e o control da aprendizaxe e para valorar a correcta expresión oral e escrita, así como a lectura, como fonte de enriquecemento persoal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva. • Conversación reflexiva. • Composición de resumos e de esquemas que organicen as ideas. • Interpretación das informacións lingüísticas dos dicionarios. • Exposicións e conclusións sobre tarefas académicas. • Interese pola autocorrección. • Capacidade de autoavaliación e coavaliación.

<p>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)</p> <p>A adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar nesta competencia e na regulación da propia actividade con progresiva autonomía, porque aprender a usar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, trazar plans e tomar decisións. Indicar que dentro do currículo da materia préstase atención á iniciativa persoal e á propia autonomía do alumno/a, así como á súa capacidade para traballar en equipo, a través da investigación arredor de temas dados e a creación de novos contidos partindo dos datos obtidos nesa investigación, realizando ao finalizar o proceso unha posta en común na aula.</p>	<p>Actividades para aprender a manter unha actitude crítica ante as mensaxes recibidas, a localizar a información e a fomentar a autoestima lingüística:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obradoiros de escrita. • Lectura dramatizada de obras literarias. • Uso dos medios de comunicación social (lectura do xornal). • Uso das TIC. • Uso da biblioteca.
<p>Competencia dixital (CD)</p> <p>A área de Lingua Galega e Literatura debe contribuír á exercitación da competencia dixital, tan relevante e necesaria no contexto actual. O uso das novas tecnoloxías supón un novo modo de comunicación cuxo ámbito haberá que preparar de maneira sistemática. A produción de procesos comunicativos eficaces nos que se empregan os contidos propios da materia é un pilar esencial para o desenvolvemento da competencia dixital nos alumnos e alumnas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uso de dicionarios dixitais. • Uso de correctores ortográficos. • Uso de enciclopedias virtuais. • Uso de xornais dixitais. • Produción de textos propios tras a selección, análise crítica, esquematización e síntese da información.
<p>Competencias sociais e cívicas (CSC)</p> <p>Traballar con outros, descubrir as diferenzas e establecer normas para a convivencia favorece o desenvolvemento das competencias sociais e cívicas. Desde o uso da lingua para chegar a consensos, establecer e cumprir regras de funcionamento ata o seguimento das normas de comunicación, pódese traballar en Lingua Galega e Literatura esta competencia. Por outra parte, a contextualización da comunicación lingüística e literaria propias da área e a importancia da crítica textual fan fundamental o traballo desta competencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comentario crítico de distintos tipos de textos (especialmente xornalísticos ou procedentes dos medios de comunicación, orais ou escritos). • Exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís, avaliable a través da observación directa do comportamento cotián do alumno/a. • Capacidade de diálogo. • Conversas reflexivas, charlas literarias, debates, así como a asunción das normas de convivencia na aula que levan aparelladas o respecto pola quenda de palabra como mostra de civismo e respecto polo outro.

<p>Conciencia e expresións culturais (CCEC)</p> <p>Na nosa materia, a lectura e a valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao desenvolvemento desta competencia, entendida como aproximación a un patrimonio literario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano. Esta competencia sairá reforzada de se relacionaren as manifestacións literarias con outras manifestacións artísticas: pintura, música, cine...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visita a museos. • Participación en concertos. • Asistencia a representacións teatrais. • Proxeccións de filmes e documentais. • Realización de rutas literarias. • Saídas didácticas para a aprendizaxe en contextos informais. • Lectura na aula de textos literarios.
<p>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)</p> <p>A lingua non se aprende só para falar sobre a lingua, senón para expresar o que sabemos ou o que pensamos en relación con calquera asunto. É imprescindible a lingua para explicar unha gráfica, para ler un mapa ou para entender as estatísticas que aparecen nos xornais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura de mapas. • Comentario de gráficas. • Interpretación de estatísticas. • Dentro do currículo da materia inclúense todas estas tarefas relacionadas ou vinculadas aos contidos de sociolingüística e historia da lingua.

4. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA CADA CURSO

4.1. ETAPA DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

O Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia fala no seu Título I da educación secundaria obrigatoria, e no seu Capítulo I («Principios e obxectivos») establece, no artigo 10, os obxectivos da educación secundaria obrigatoria.

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG Nº 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
	1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
a) Asumir responsabelmente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.	a) Comezar a asumir responsabelmente os seus deberes, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade... exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural.	a) Asumir responsabelmente os seus deberes, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade... exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural.	a) Asumir responsabelmente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.	a) Asumir responsabelmente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)				
CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA				
	1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
<p>b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal</p>	<p>b) Empezar a desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo...</p>	<p>b) Desenvolver hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo...</p>	<p>b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo...</p>	<p>b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal</p>
<p>c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>	<p>c) Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>	<p>c) Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>	<p>c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>	<p>c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)		CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
		1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
<p>d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.</p>	<p>d) Fortalecer as súas capacidades afectivas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.</p>	<p>d) Fortalecer as súas capacidades afectivas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.</p>	<p>d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.</p>	<p>d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.</p>	
<p>e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.</p>	<p>e) Empezar a desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información.</p>	<p>e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías a información e da comunicación.</p>	<p>e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.</p>	<p>e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.</p>	
<p>f) Conibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.</p>	<p>f) Descubrir o coñecemento científico.</p>	<p>f) Comprender o coñecemento científico.</p>	<p>f) Conibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias...</p>	<p>f) Conibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.</p>	

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N.º 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
	1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
<p>g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.</p>	<p>g) Empezar a desenvolver a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, tomar decisións e asumir responsabilidades.</p>	<p>g) Desenvolver a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, tomar decisións e asumir responsabilidades.</p>	<p>g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.</p>	<p>g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.</p>
<p>h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.</p>	<p>h) Comprender e expresar dun xeito adecuado para o seu nivel educativo, oralmente e por escrito, na lingua galega, textos e mensaxes de distintos tipos, e iniciarse no coñecemento da literatura.</p>	<p>h) Comprender e expresar dun xeito adecuado para o seu nivel educativo, oralmente e por escrito, na lingua galega, textos e mensaxes de distintos tipos, e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.</p>	<p>h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.</p>	<p>h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.</p>
<p>i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.</p>	<p>i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.</p>	<p>i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.</p>	<p>i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.</p>	<p>i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.</p>

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
	1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
I) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.	I) Empezar a coñecer e valorar os aspectos básicos da cultura e a historia propias e dos demais, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.	I) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.	I) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.	I) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)		CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
		1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
<p>m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.</p>	<p>m) Empezar a coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, desenvolver hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Empezar a coñecer a dimensión humana da sexualidade e a súa diversidade. Apreciar os hábitos sociais relacionados coa saúde, co coidado dos seres vivos e o ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.</p>	<p>m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, desenvolver hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Iniciarse no coñecemento da dimensión humana da sexualidade ea súa diversidade. Apreciar os hábitos sociais relacionados coa saúde, co coidado dos seres vivos e o ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.</p>	<p>m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.</p>	<p>m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.</p>	
<p>n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.</p>	<p>n) Empezar a comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas.</p>	<p>n) Empezar a comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas.</p>	<p>n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.</p>	<p>n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.</p>	

OBXECTIVOS XERAIS DA ESO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
	1º ESO	2º ESO	3º ESO	4º ESO
<p>ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.</p>	<p>ñ) Empezar a coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.</p>	<p>ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.</p>	<p>ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.</p>	<p>ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.</p>
<p>o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.</p>	<p>o) Empezar a coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.</p>	<p>o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.</p>	<p>o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.</p>	<p>o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.</p>

4.2.- ESTUDOS DE BACHARELATO

O Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm. 120; Luns, 29 de xuño de 2015) fixa no seu artigo 26 os obxectivos do bacharelato (1º e 2º curso) que contribuirán a desenvolver nos alumnos/as as capacidades que lles permitan:

OBXECTIVOS XERAIS DO BACHARELATO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DOS ESTUDOS DE BACHARELATO PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	
	1º de Bacharelato	2º de Bacharelato
<p>a. - Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomenta a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.</p>	<p>a.-Comezar a exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e avanzar no proceso de adquisición dunha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomenta a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.</p>	<p>a. -Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomenta a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.</p>
<p>b. - Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.</p>	<p>b. - Avanzar cara a consolidación dunha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma cada vez máis responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Procurar prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.</p>	<p>b. -. Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.</p>
<p>c. - Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.</p>	<p>c. - Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, avanzar na análise crítica das desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.</p>	<p>c.-Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.</p>

OBXECTIVOS XERAIS DO BACHARELATO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DOS ESTUDOS DE BACHARELATO PARA CADA CURSO	
	1º de Bacharelato	2º de Bacharelato
d.- Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.	d.- Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.	d.- Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
e.- Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.	e.- Avanzar no dominio, tanto na súa expresión oral como na escrita, da lingua galega e da lingua castelá.	e.- Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
f.- Expressarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.	f.- Lograr para a expresión maior fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.	f.- Expressarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
g.- Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.	g.- Mellorar o uso responsable das tecnoloxías da información e da comunicación.	g.- Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
h.- Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.	h.- Coñecer cada vez mellor e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar cada vez máis de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.	h.- Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
i.- Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.	i.- Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e procurar o dominio das habilidades básicas propias da modalidade elixida.	i.- Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

OBXECTIVOS XERAIS DO BACHARELATO DECRETO 86/2015, artigo 10. DOG N° 120 (29-06-2015)	CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DOS ESTUDOS DE BACHARELATO PARA CADA CURSO DA MATERIA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	
	1º de Bacharelato	2º de Bacharelato
<p>l.- Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.</p>	<p>l.- Mellorar a comprensión dos elementos e dos procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Avanzar no coñecemento da contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida e valoralo de forma crítica; así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.</p>	<p>l.- Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.</p>
<p>m.- Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.</p>	<p>m.- Avanzar no afianzamento do espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.</p>	<p>m.- Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.</p>
<p>n.- Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.</p>	<p>n.- Desenvolver cada vez máis a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.</p>	<p>n.- Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.</p>
<p>ñ.- Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.</p>	<p>ñ.- Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e camiñar no impulso de condutas e hábitos saudables.</p>	<p>ñ.- Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.</p>
<p>o.- Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.</p>	<p>o.- Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.</p>	<p>o.- Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.</p>
<p>p.- Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.</p>	<p>p.- Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.</p>	<p>p.- Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.</p>

5. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR AVALLABLE DE: TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALLACIÓN E COMPETENCIAS CLAVE POR ESTÁNDAR

5.1.- ETAPA ESO: 2º CURSO DE ESO

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....									
CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.	
		T 1	T 2	T 3					
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar									
LG-B1.1	LG-B1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).		X	X	Comprende e identifica con certa suficiencia textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
	LG-B1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	X	X	X	A partir dun texto oral dos medios de comunicación, resume a súa idea principal e as secundarias.	Análise das producións dos alumnos/as.	Resumo.	CCL CAA	
LG-B1.2	LG-B1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	X	X	X	Identifica as informacións relevantes de textos orais do ámbito social e educativo.	Observación sistemática.	Posta en común. Resumo.	CCL CAA	
	LG-B1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	X	X	X	Segue, con certa autonomía, instrucións básicas para realizar as tarefas de aprendizaxe.	Observación sistemática.	Escala de observación ou rúbrica	CAA	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.3	<p>LG B1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e reconece e rexeita a linguaxe discriminatoria).</p>	X	X	X	Interactúa con respecto na aula.	Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.	Escala de observación ou rúbrica	CSC CCL
	<p>LG B1.3.2. Reconece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.</p>	X	X	X	Comunicase de xeito verbal e non verbal con adecuación ao contexto.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática	Producións orais. Escala de observación ou rúbrica	CCL CSC CSIE
LG-B1.4	<p>LG B1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.</p>		X	X	É capaz de detectar a intención comunicativa de programas informativos e a súa idea principal.	Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.	Producións orais. Posta en común. Resumos e esquemas	CCL
	<p>LG B1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.</p>		X	X	É capaz de analizar de xeito crítico noticias de diferentes fontes.	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común.	CCL CAA CSIEE
	<p>LG B1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuzos e discriminacións.</p>	X	X	X	Detecta e rexeita usos lingüísticos discriminatorios.	Observación sistemática.	Rexistro anecdótico (anecdotario). Escala de observación ou rúbrica.	CSC CAA
	<p>LG B1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronunciación e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.</p>	X	X	X	Mostra interese por mellorar a súa produción oral.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Producións orais. Escala de observación ou rúbrica.	CCL CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.	
		T 1	T 2	T 3					
LG-B1.5	LG B1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuzos que se poidan asociar á pronuncia galega.	X	X	X	Identifica e rexeita prexuzos sobre a pronuncia galega.	Observación sistemática.	Escala de observación ou rúbrica. Rexistro anecdótico.	CAA	
	LG B1.5.3. Asume, se a posíbe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.	X	X	X	Utiliza a variante dialectal propia.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais	CCL CCEC	
	LG B1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	Utiliza espontaneamente un galego correcto e adecuado á situación.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL CSC	
LG-B1.6	LG B1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial á colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo	X	X	X	Participa espontaneamente nas conversas con fonética galega e con corrección morfosintáctica.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL	
	LG B1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	X	X	X	Utiliza espontaneamente fraseoloxía galega.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL	
	LG B1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	X	X	X	Emprega espontaneamente léxico variado.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL	
IG-R1 7	LG B1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	X	X	X	Utiliza medios dixitais para incorporar información.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CD CAA CSIEE	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.			X	Emprega as TIC para mellorar as súas presentacións.	Análise das producións dos alumnos/as.	Investigacións	CD CCL CSC
	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	X	X	X	Intervén nos debate coloquios na aula con respecto aos demais.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL CSC
	LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.		X	X	Atense aos parámetros dados nos debates e coloquios.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL CSC
	LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiros/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	X	X	X	Comparte cos demais a súa opinión sobre as obras de lectura.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CSC CAA
	LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.		X	X	Elabora guións para planificar as súas exposicións.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CAA
	LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	X	X	X	Ao falar en público, domina as súas emocións e coída a linguaxe non verbal.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CCL CSC CSIEE
	LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	X	X	X	Incorpora léxico formal nas súas intervencións orais.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CLL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	X	X	X	Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CLL CAA
	LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	X	X	X	Recoñece erros nas intervencións orais da aula e trata de corrixilos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais.	CAA CCL
	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.		X	X	En conversas informais, é capaz de intercambiar información, opinións, instrucións e convites.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CSC CSIEE CCEC
LG-B1.10	LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.		X	X	Sabe solicitar información ou servizos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Xogos de simulación e dramáticos.	CSC CSIEE
	LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortésia axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	X	X	X	Dirixese con cortésia e propiedade aos interlocutores.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos. Escala de observación.	CCL CSC
	LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.		X	X	Distingue discursos formais e espontáneos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Xogos de simulación e dramáticos Producións orais.	CCL CAA
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir								
	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	X	X	X	Realiza esquemas e resumos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Resumo.	CCL CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.	
		T 1	T 2	T 3					
LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	X	X	X	Busca ou deduce os significados descoñecidos e analiza as formas das palabras.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA	
		X	X	X					
		X	X	X					
		X	X	X					
LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	X	X	X	Interpreta correctamente un texto tendo en conta o contexto.	Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	Producións orais. Proba aberta.	CCL	
		X	X	X					
		X	X	X					
LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información mais relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	X	X	X	Utiliza e cuestiona os coñecementos previos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
		X	X	X					
		X	X	X	Comprende textos propios da vida cotiá.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos.	CCL CSC	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.2	LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	X	X	X	Comprende instrucións para desenvolverse na vida cotiá.	Observación sistemática	Escala de observación. Rexistro anecdótico (anecdotorio).	CCL CSC
		X	X	X				
LG-B2.3	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	X	X	X	Comprende textos dos medios de comunicación.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Textos escritos. Escala de observación.	CCL CSC
		X	X	X				
LG-B2.4	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	X	X	X	Comprende suficientemente textos da vida educativa, como webs, dicionarios, enciclopedias, etc.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CAA
		X	X	X				

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.5	LG-B2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	X	X	X	Utiliza distintas fontes de información e incorpora os coñecementos .	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CAA
	LG-B2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	X	X	X	Sabe utilizar dicionarios impresos ou dixitais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CAA
	LG-B2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	X	X	X	Sabe solicitar libros e vídeos nas bibliotecas e na Augateca.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CAA
LG-B2.6	LG-B2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	X	X	X	Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	Observación sistemática	Escala de observación. Rexistro anecdótico (anecdotario).	CCL CSC
	LG-B2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	X	X	X	Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
	LG-B2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	X	X	X	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LG-B2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	X	X	X	Respecta as opinións dos demais.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.7	LGB2.7.1. Le en voz alta con dición, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	X	X	X	Le en voz alta con adecuación e corrección.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL
	LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.		X	X	Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	Grabacións e análise. Observación sistemática.	Grabacións e análise.	CCL CD
	LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	X	X	X	Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.	Escala de observación. Producións orais. Textos escritos.	CCL
	LGB2.8.2. Adecea as súas producións ao rexistro formal e educativo.	X	X	X	Adecea as súas producións ao rexistro formal e educativo.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL
	LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deixé, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	X	X	X	Utiliza elementos básicos de cohesión interna do texto.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL
	LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	X	X	X	Estructura con claridade o texto: oracións, parágrafos, organización de ideas.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos.	CCL
LG-B2.8	LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	X	X	X	Autocorríxe os textos que produce.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.			X	Utiliza as TIC ao crear textos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD
	LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.			X	Engade algunha ilustración ou gráfico nas súas presentacións.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos.	CCL CD
LG-B2.9	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.		X	X	Produce con corrección suficiente textos propios da vida cotiá.	Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	Textos escritos. Proba aberta.	CCL CD CSC
LG-B2.10	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).		X	X	A partir de modelos básicos, elabora noticias.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Textos escritos. Escala de observación.	CCL CD CSC
LG-B2.11	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	X	X	X	Produce con corrección textos de carácter informativo.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos. Resumo.	CCL CD
LG-B2.12	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	X	X	X	A partir de modelos, elabora textos narrativos e descritivos correctos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos.	CCL CD
	LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.	X	X	X	Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto.	Análise das producións dos alumnos/as.	Resumo.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.	
		T 1	T 2	T 3					
LG-B2.13	LG B2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para actualizar e revisar e mellorar os escritos.			X	Utiliza as TIC para realizar os seus textos e melloralos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Textos escritos.	CCL CD	
LG-B2.14	LG B2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.		X	X	Valora a escritura como instrumento de comunicación e vehículo do coñecemento.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC CCEC	
Bloque 3. Funcionamento da lingua									
LG-B3.1	LG B3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	X	X	X	Utiliza vocabulario adecuado á situación comunicativa.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CCC.	
LG-B3.2	LG B3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	X	X	X	Pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CAA	
LG-B3.3	LG B3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soporte, e noutras obras de consulta.	X	X	X	Utiliza dicionarios e outras obras de consulta para recadar información, con certa autonomía.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
LG-B3.4	LG B3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	X	X	X	Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	Probas específicas.	Proba obxectiva. Proba aberta.	CCL CD	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.5	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	X	X	X	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.	Proba obxectiva. Proba aberta. Textos escritos.	CCL
	LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	X	X	X	Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	Textos escritos. Proba obxectiva. Proba aberta.	CCL
LG-B3.6	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	X	X	X	Usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	Textos escritos. Proba aberta.	CCL
LG-B3.7	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	X	X	X	Utiliza con corrección verbos e substantivos nas súas producións orais e escritas.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL CAA
	LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	X	X	X	Exprésase con creatividade de xeito adecuado ao seu nivel.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL CAA
LG-B3.8	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	X	X	X	Utiliza conectores e mecanismos gramaticais e léxicos para facer textos minimamente coherentes.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL CAA
	LGB3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	X	X	X	Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.	
		T 1	T 2	T 3					
LG-B3.9	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	X	X	X	Elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	Análise das producións dos alumnos/as.	Producións orais. Textos escritos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ L 	
LG-B3.10	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	X	X	X	Propón solucións para os erros nas producións propias e alleas.	Observación sistemática.	Escala de observación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ L ▪ CA ▪ A 	
LG-B3.11	LG3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.			X	Participa en proxectos nos que se utilicen outras linguas, evita estereotipos e valora o feito de ser plurilingüe.	Observación sistemática.	Registro anecdótico (anecdótico). Escala de observación..	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
LG-B3.12	LG3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.			X	Utiliza os coñecementos adquiridos nunha das linguas para mellorar noutras.	Observación sistemática.	Registro anecdótico (anecdótico). Escala de observación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	

Bloque 4. Lingua e sociedade

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.1	LG-B4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	X	X	X	Valora a lingua como instrumento do saber, das relacións persoais e da identidade dun pobo.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LG-B4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e aplica estes conceptos ao caso galego.	X	X	X	Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CSC
	LG-B4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	X	X	X	Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CSC
	LG-B4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	X	X	X	Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LG-B4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	X	X	X	Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CCEC
	LG-B4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	X	X	X	Coñece recursos en rede de lecer en lingua galega e no ámbito da lusofonía.	Análise das producións dos alumnos/as.	Investigacións.	CCL CCEC CD

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.2	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	X	X	X	Coñece e analiza a situación sociolingüística de Galicia, partindo do seu contorno.	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común. Investigacións.	CCL
	LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.		X	X	Coñece e valora os topónimos galegos.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rexistro	CCL
	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.		X	X	Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.	Rexistro anecdótico (anecdótico). Posta en común.	CCL CSC
LG-B4.3	LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	X	X	X	Valora positivamente contribuir á normalización da lingua galega.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
LG-B4.4	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.		X	X	Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CSC
LG-B4.5	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	X	X	X	Detecta prexuízos cara ao galego.	Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	Posta en común. Escala de observación.	CCL CSC
	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.		X	X	Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.6	LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerxa estudiantil.		X	X	Identifica na súa práctica trazos da xerxa estudiantil.	Intercambios orais cos alumnos/as.	Posta en común.	CCL
	LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valoraa como variante unificadora.	X	X	X	Valora a existencia da variedade estándar da lingua.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	X	X	X	Utiliza a variedade diatópica da súa zona e rexeita os prexuízos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
	Bloque 5. Educación literaria							
LG-B5.1	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	X	X	X	Le obras literarias e reflexiona sobre elas.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta. Proba obxectiva.	CCL
	LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da lingüaxe nos textos literarios.	X	X	X	Comenta textos literarios describindo os elementos asociados a cada xénero.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL
LG-B5.2	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audições de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos	X	X	X	A partir de poemas lidos ou escitados, sabe deducir o tema e os principais recursos estilísticos.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.3	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	X	X	X	Le textos narrativos e describe os elementos salientables da narración: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL
LG-B5.4	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e reconece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	X	X	X	Le textos teatrais dramatizándoo e reconece os compoñentes dos subxéneros.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B5.5	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.			X	Compara textos de diferentes xéneros e reflexiona sobre as súas diferenzas e semellanzas.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.			X	Reflexiona sobre as características dos diferentes subxéneros.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
LG-B5.6	LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	X	X	X	Fai análises guiadas de textos literarios.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
LG-B5.7	LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula	X	X	X	Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Textos escritos. Escala de observación.	CCL CCEC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN.....

CURSO:		2º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C. C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.8	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos defintorios básicos da linguaxe cinematográfica.			X	Describe e caracteriza os trazos defintorios básicos da linguaxe cinematográfica.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CCEC
	LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias filmicas.			X	Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias filmicas.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CCEC
LG-B5.9	LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.				Utiliza, seguindo indicacións, os recursos que ofrecen as bibliotecas.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD
		X	X	X				

2º ESO _ Estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución para superar a materia (indicadores mínimos de logro)

Nivel	Área	Estándar	Grao mínimo (indicador de logro)	Criterio
Bloque 1: Comunicación oral. Escollar e falar				
2º	LG	2º-LGB1.1.1-Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	Comprende textos orais propios dos medios de comunicación	LG-B1.1
2º	LG	2º-LGB1.1.2-Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	É capaz de resumir textos orais dos medios de comunicación	LG-B1.1
2º	LG	2º-LGB1.2.1-Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	Recoñece os datos principais, a idea xeral e o propósito en textos orais do ámbito educativo	LG-B1.2
2º	LG	2º-LGB1.2.2-Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	Segue instrucións dadas para traballar de xeito autónomo.	LG-B1.2
2º	LG	2º-LGB1.3.1-Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	Comunícase oralmente seguindo as regras de cortesía	LG-B1.3

2º	LG	2º-LGB1.3.2-Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entonación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	Recoñece e usa os aspectos prosódicos da lingua.	LG-B1.3
2º	LG	2º-LGB1.4.1-Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	Diferencia ideas principais e secundarias en textos informativos.	LG-B1.4
2º	LG	2º-LGB1.4.2-Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	Compara o tratamento dunha mesma noticia en diferentes medios	LG-B1.4
2º	LG	2º-LGB1.4.3-Reflexiona sobre as mensaxes e rexeta usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	Rexeta os usos lingüísticos que conlevan discriminacións e reflexiona sobre eles.	LG-B1.4
2º	LG	2º-LGB1.5.1-Apprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e aileas e propón solucións para melloralas.	Valora a pronuncia e prosodia correctas	LG-B1.5
2º	LG	2º-LGB1.5.2-Comprende, interpreta e rexeta os prexuízos que se podían asociar á pronuncia galega.	Recoñece e rexeta os prexuízos asociados á pronuncia da lingua galega.	LG-B1.5
2º	LG	2º-LGB1.5.3-Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízala na súa práctica habitual.	Emprega a variante dialectal propia da súa zona.	LG-B1.5
2º	LG	2º-LGB1.6.1-Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa deseñada, con coherencia, cohesión e corrección.	Fai intervencións orais espontáneas adecuadas á situación comunicativa.	LG-B1.6
2º	LG	2º-LGB1.6.2-Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n, veiar e fonema fricativo palatal xordo).	Intervén oralmente con fluidez e respectando as regras ortográficas e morfolóxicas.	LG-B1.6
2º	LG	2º-LGB1.6.3-Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	Avanza na introdución da fraseoloxía galega nos seus discursos orais.	LG-B1.6
2º	LG	2º-LGB1.6.4-Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Emprega léxico rico e variado nas intervencións orais	LG-B1.6
2º	LG	2º-LGB1.7.1-Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	Busca o relevante dos medios de información dixitais	LG-B1.7
2º	LG	2º-LGB1.7.2-Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.		LG-B1.7
2º	LG	2º-LGB1.8.1-Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións aileas.	Intervén en debates respectando as regras	LG-B1.8
2º	LG	2º-LGB1.8.2-Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	Céntrase no tema ao longo dun debate	LG-B1.8
2º	LG	2º-LGB1.8.3-Expresa e compara con compañeirás/as a súa opinión sobre unha obra de lectura.	Expresa a opinión persoal sobre unha obra de lectura	LG-B1.9
2º	LG	2º-LGB1.9.1-Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	Elabora guións para unha exposición oral	LG-B1.9

2º	LG	2º-LGB1.9.2-Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a miñada), manísta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	Coñece e usa diversos aspectos da prosodia.	LG-B1.9
2º	LG	2º-LGB1.9.3-Incorpóra progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	Usa palabras do nivel formal na oralidade	LG-B1.9
2º	LG	2º-LGB1.9.4-Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral	Pronuncia axeitadamente.	LG-B1.9
2º	LG	2º-LGB1.9.5-Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	Recoñece erros nos discursos orais propios e alleos.	LG-B1.9
2º	LG	2º-LGB1.10.1-Participa en conversacións informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	Participa en conversacións informais	LG-B1.10
2º	LG	2º-LGB1.10.2-Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	Usa oralmente a lingua en situacións da vida cotiá	LG-B1.10
2º	LG	2º-LGB1.10.3-Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	Fai uso das regras de cortesía na comunicación oral	LG-B1.10
2º	LG	2º-LGB1.10.4-Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	Diferencia os discursos orais formais dos espontáneos	LG-B1.10
Bloque 2 : Comunicación escrita. Ler e escribir				
2º	LG	2º-LGB2.1.1-Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	Resume o contido de textos	LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.1.2-Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto. analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	Busca no dicionario o léxico descoñecido	LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.1.3-Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	Localiza idea principal e secundarias dun texto	LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.1.4-Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.		LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.1.5-Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	Consulta diversas fontes para ampliar a información sobre un tema proposto	LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.1.6-Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	Contrasta o que sabe previamente á lectura dun texto co que domina despois	LG-B2.1
2º	LG	2º-LGB2.2.1-Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	Comprende o máis relevante de textos da vida diaria.	LG-B2.2
2º	LG	2º-LGB2.2.2-Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	Comprende instrucións da vida cotiá	LG-B2.2

2º	LG	2º-LGB2.2.3-Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	Comprende normas, regras e correspondencia escolar	LG-B2.2
2º	LG	2º-LGB2.3.1-Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Comprende textos propios dos medios de comunicación	LG-B2.3
2º	LG	2º-LGB2.3.2-Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	Procura a información máis destacada dos medios de comunicación	LG-B2.3
2º	LG	2º-LGB2.4.1-Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instruívos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	Comprende textos instruívos e expositivos	LG-B2.4
2º	LG	2º-LGB2.4.2-Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	Identifica as características dos textos explicativos das diferentes materias.	LG-B2.4
2º	LG	2º-LGB2.5.1-Utiliza de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	Emprega diversas fontes de información	LG-B2.5
2º	LG	2º-LGB2.5.2-Cofece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	Emprega habitualmente dicionarios	LG-B2.5
2º	LG	2º-LGB2.5.3-Cofece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	Cofece o funcionamento da biblioteca do centro.	LG-B2.5
2º	LG	2º-LGB2.6.1-Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatórios.	Detecta mensaxes que transmiten prexuízos	LG-B2.6
2º	LG	2º-LGB2.6.2-Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	Expón a súa opinión sobre un texto dado.	LG-B2.6
2º	LG	2º-LGB2.6.3-Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	Interpreta autonomamente o significado dun texto.	LG-B2.6
2º	LG	2º-LGB2.6.4-Respecta as opinións dos demais.	Respecta a opinión dos demais.	LG-B2.6
2º	LG	2º-LGB2.7.1-Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo axeitados.	LG-B2.7
2º	LG	2º-LGB2.7.2-Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.		LG-B2.7
2º	LG	2º-LGB2.8.1-Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	Elabora esquemas sinxelos	LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.8.2-Adecua as súas producións ao rexistro formal e educativo.	Adapta as súas producións ao rexistro formal.	LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.8.3-Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deixé, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	Elabora textos cohesionados.	LG-B2.8

2º	LG	2º-LGB2.8.4-Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	Usa apropiadamente os signos de puntuación.	LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.8.5-Revísa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	Revísa ortograficamente un texto.	LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.8.6-Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.		LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.8.7-Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.		LG-B2.8
2º	LG	2º-LGB2.9.1-Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	Produce textos da vida cotiá	LG-B2.9
2º	LG	2º-LGB2.10.1-Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	Produce textos propios dos medios de comunicación.	LG-B2.10
2º	LG	2º-LGB2.11.1-Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.		LG-B2.11
2º	LG	2º-LGB2.12.1-Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	Produce textos narrativo e descritivos	LG-B2.12
2º	LG	2º-LGB2.12.2-Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.	Resume narracións e descricións	LG-B2.12
2º	LG	2º-LGB2.13.1-Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para actualizar e revisar os escritos.		LG-B2.13
2º	LG	2º-LGB2.14.1-Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	Valora a escritura como instrumento de comunicación.	LG-B2.14
Bloque 3 : Funcionamento da lingua				
2º	LG	2º-LGB3.1.1-Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	Utiliza vocabulario amplo e adaptado ao rexistro correspondente.	LG-B3.1
2º	LG	2º-LGB3.2.1-Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	Recoñece e emprega os fonemas do galego	LG-B3.2
2º	LG	2º-LGB3.3.1-Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	Emprega autonomamente o dicionario	LG-B3.3
2º	LG	2º-LGB3.4.1-Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	Emite valoracións sobre textos escritos ou orais.	LG-B3.4
2º	LG	2º-LGB3.5.1-Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Aplica as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega	LG-B3.5

2º	LG	2º-LGB3.5.2-Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	Corrixe gramatical e ortograficamente os textos.	LG-B3.5
2º	LG	2º-LGB3.6.1-Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	Emprega a puntuación para elaborar textos cohesionados.	LG-B3.6
2º	LG	2º-LGB3.7.1-Cofece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	Emprega axeitadamente substantivos e verbos	LG-B3.7
2º	LG	2º-LGB3.7.2-Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	Exprésase con flexibilidade e creatividade.	LG-B3.7
2º	LG	2º-LGB3.8.1-Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	Emprega diferentes conectores textuais.	LG-B3.8
2º	LG	2º-LGB3.8.2-Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	Utiliza elementos lingüísticos para lograr a cohesión dun texto.	LG-B3.8
2º	LG	2º-LGB3.9.1-Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos comportentes sintácticos.		LG-B3.9
2º	LG	2º-LGB3.10.1-Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	Recoñece erros nas producións orais e escritas e corríxeos.	LG-B3.10
2º	LG	2º-LGB3.11.1-Participa en proxectos (laboración de materiais multimedia, folletos, cartais, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.), nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		LG-B3.11
2º	LG	2º-LGB3.12.1-Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Compara linguas e emprega o coñecemento dunhas para mellorar a competencia noutras.	LG-B3.12
Bloque 4: Lingua e sociedade				
2º	LG	2º-LGB4.1.1-Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	Valora a lingua como elemento portador de saberes e como sinal de identidade	LG-B4.1
2º	LG	2º-LGB4.1.2-Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	Distingue linguas minorizadas e minoritarias.	LG-B4.1
2º	LG	2º-LGB4.1.3-Cofece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	Cofece as linguas que se falan en España.	LG-B4.1
2º	LG	2º-LGB4.1.4-Cofece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	Cofece outras linguas que se falan en Galicia.	LG-B4.1
2º	LG	2º-LGB4.1.5-Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e cofece os territorios que a integran.	Recoñece o valor da lusofonia.	LG-B4.1
2º	LG	2º-LGB4.1.6-Cofece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados a súa idade e compáraos con outros similares da lusofonia.		LG-B4.1

2º	LG	2º-LGB4.2.1-Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compara coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	Describe a realidade sociolingüística galega e do seu contorno.	LG-B4.2
2º	LG	2º-LGB4.2.2-Cofece e valora os topónimos galegos.	Cofece e valora topónimos galegos.	LG-B4.2
2º	LG	2º-LGB4.3.1-Cofece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	Recoñece iniciativas normalizadoras.	LG-B4.3
2º	LG	2º-LGB4.3.2-Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Analiza a súa propia contribución á normalización.	LG-B4.3
2º	LG	2º-LGB4.4.1-Cofece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	Cofece a lexislación básica sobre a lingua galega.	LG-B4.4
2º	LG	2º-LGB4.5.1-Cofece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	Recoñece prexuízos lingüísticos cara ao galego.	LG-B4.5
2º	LG	2º-LGB4.6.1-Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	Identifica variantes diafásicas do galego.	LG-B4.6
2º	LG	2º-LGB4.6.2-Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerxa estudiantil.	Identifica os trazos das xerxa estudiantil.	LG-B4.6
2º	LG	2º-LGB4.6.3-Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	Valora a lingua estándar.	LG-B4.6
2º	LG	2º-LGB4.6.4-Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	Rexeita prexuízos sobre as variedades dialectais.	LG-B4.6
Bloque 5: Educación literaria				
2º	LG	2º-LGB5.1.1-Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector: expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axelada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	Le obras literarias galegas variadas.	LG-B5.1
2º	LG	2º-LGB5.1.2-Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	Describe os principais elementos de cada xénero.	LG-B5.1
2º	LG	2º-LGB5.2.1-Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	Le poemas e identifica os principais recursos estilísticos.	LG-B5.2
2º	LG	2º-LGB5.3.1-Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	Le textos narrativos e identifica os principais elementos estruturais dos mesmos.	LG-B5.3
2º	LG	2º-LGB5.4.1-Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	Fai lectura dramatizada de textos teatrais e identifica compoñentes e subxéneros teatrais.	LG-B5.4
2º	LG	2º-LGB5.5.1-Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	Compara textos de diferentes xéneros	LG-B5.5

2º	LG	2º-LGB5.5.2-Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	Compara diferentes subxéneros.	LG-B5.5
2º	LG	2º-LGB5.6.1-Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	Iniciase na análise de textos literarios.	LG-B5.6
2º	LG	2º-LGB5.7.1-Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	Escribe textos con intención estética.	LG-B5.7
2º	LG	2º-LGB5.8.1-Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	Describe as características da linguaxe cinematográfica.	LG-B5.8
2º	LG	2º-LGB5.8.2-Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias filmicas.		LG-B5.8
2º	LG	2º-LGB5.9.1-Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Manexa os fondos da biblioteca para a realización de tarefas.	LG-B5.9

5.1.2. 4º CURSO DE ESO

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....									
CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.	
		T 1	T 2	T 3					
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar									
LG-B1.1	<p>LG B1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e reconece a intención comunicativa do/da falante.</p>		X	X	Comprende textos orais de medios de comunicación, reconece a intención comunicativa e o tema.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL	
	<p>LG B1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.</p>	X	X	X	Distingue a idea principal e as secundarias das mensaxes orais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL	
	<p>LG B1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e reconece a validez dos argumentos.</p>		X	X	Cuestiona as noticias e debates procedentes dos medios de comunicación.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
	<p>LG B1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.</p>		X	X	Distingue entre opinión e persuasión nas mensaxes publicitarias orais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
LG-B1.2	<p>LG B1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).</p>	X	X	X	Analiza os elementos verbais de todo tipo (fónico, léxico semántico e morfosintáctico) dos textos orais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSIEE	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruidos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	X	X	X	Analiza elementos non verbais nas comunicacións orais.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CLL CCEC
	LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	X	X	X	Identifica a tese e os argumentos de debates, mesas redondas, relatorios... e resúmeos.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Resumo. Escala de observación.	CCL CAA
LG-B1.3	LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	X	X	X	Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
LG-B1.4	LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	X	X	X	Identifica a intención comunicativa e a idea principal de calquera tipo de texto oral.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL
	LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	X	X	X	Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B1.5	LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortésia na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	X	X	X	Nas comunicacións orais, intervéñ con respecto e cortésia.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	Intervén oralmente cuidando os aspectos prosódicos, a linguaxe corporal e o autocontrol.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CSC CSIEE
	LGB1.6.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	X	X	X	Nas súas intervencións orais, respecta as regras prosódicas e fonéticas, e identifica os erros alleos.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B1.6	LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	X	X	X	Rexeita os prexuízos asociados á pronuncia galega.	Observación sistemática.	Escala de observación	CAA CSC
	LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X	X	X	Usa, de tela, a variante dialectal propia.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CCEC
	LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	Produce textos orais espontáneos adecuados á situación, coherentes e correctos.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CLL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.7	LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átomo, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	X	X	X	Participa nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas e a fonética galega.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	X	X	X	Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: Infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	X	X	X	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL
LG-B1.8	LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.	X	X	X	Cuestiona as mensaxes dos medios de comunicación.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA
	LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuzos ou discriminacións.	X	X	X	Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuzos ou discriminacións.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
	LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	X	X	X	Planifica a produción oral e estrutura o contido.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CAA CCL
	LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	X	X	X	Presenta os contidos de forma suficientemente clara e ordenada e con corrección gramatical.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.9	LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	X	X	X	Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	Ao falar en público, coída os aspectos prosódicos, a linguaxe corporal e controla as emocións.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC CSIEE
	LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	X	X	X	Emprega as TIC para a documentación, a revisión e a presentación.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CD CAA CCL
LG-B1.10	LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	X	X	X	Identifica e corrixe erros nos discursos propios e alleos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA
LG-B1.11	LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	X	X	X	Argumenta con corrección e comenta as intervencións alleas.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA
	LGB1.11.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as queandas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	X	X	X	Nas comunicacións orais, intervén con corrección e respecto.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.	
		T 1	T 2	T 3					
LG-B1.12	LG B1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	X	X	X	Participa en conversas informais con suficiente soltura e desenvólvese suficientemente en situacións da vida diaria.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC CSIEE CCEC	
LG-B1.13	LG B2.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	X	X	X	Valora a lingua oral como medio de aprendizaxe, de relación social e de enriquecemento persoal.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA CSC CSIEE	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir									
LG-B2.1	LG B2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	X	X	X	Utiliza esquemas básicos, cadros e resumos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA	
	LG B2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	X	X	X	Utiliza recursos propios e alleos para mellorar a comprensión.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL	
	LG B2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	X	X	X	Elabora esquemas básicos xerarquizando as ideas dun texto.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL	
	LG B2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	X	X	X	Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL	
	LG B2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpórasas ao seu discurso.	X	X	X	Entende o significado de palabras propias do rexistro culto.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CAA	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.2	LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.		X	X	Identifica a intención comunicativa e o tema de textos cotiáns do ámbito laboral, administrativo e comercial.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	X	X	X	Comprende textos propios da vida cotiá do ámbito laboral, administrativo e comercial.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CSC
LG-B2.3	LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	X	X	X	Comprende textos propios da vida cotiá do ámbito laboral, administrativo e comercial.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CD
	LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	X	X	X	Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	Probas específicas.	Proba de interpretación de datos.	CCL
LG-B2.4	LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	X	X	X	Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	Probas específicas. Observación sistemática.	Proba aberta. Escala de observación.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliados	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.		X	X	Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	Probas específicas. Observación sistemática.	Proba aberta. Escala de observación.	CCL
	LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.		X	X	Distingue os distintos tipos de textos xornalísticos de opinión.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta	CCL CSC
LG-B2.5	LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.		X	X	Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta	CCL CSC
	LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).		X	X	Comprende as mensaxes implícitas dos textos publicitarios.	Probas específicas. Observación sistemática.	Proba aberta. Escala de observación.	CCL CSC
LG-B2.6	LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.		X	X	Cuestiona as mensaxes dos medios de comunicación.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CSC
	LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.		X	X	Identifica os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CSC
LG-B2.7	LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.		X	X	Detecta prexuízos implícitos na publicidade e outros textos dos medios de comunicación.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.8	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	X	X	X	Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CD CSC
	LGB2.8.2. Sèrvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	X	X	X	Sèrvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para utilizar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CD CAA CSC
	LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	X	X	X	Utiliza algunha técnica para organizar o seu discurso.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL
LG-B2.9	LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	X	X	X	Utiliza o rexistro adecuado a cada contexto.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL
	LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	X	X	X	Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL
	LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sèrvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.	X	X	X	Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta	CCL CD

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	X	X	X	Revisa o texto para corrixir erros de todo tipo.	Probas específicas. Observación sistemática.	Proba aberta. Escala de observación.	CCL
	LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.	X	X	X	Usa as TIC para a corrección dos textos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CAA
LG-B2.10	LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.	X	X	X	Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD
	LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.	X	X	X	Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliados	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.11	LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	X	X	X	Produce con suficiente corrección textos propios da vida cotiá (laborais, administrativos e comerciais)	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CD CSC
LG-B2.12	LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	X	X	X	Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CD CSC
LG-B2.13	LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa. LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	X	X	X	Elabora, con suficiente corrección, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	Probas específicas. Observación sistemática. Probas específicas.	Proba aberta. Escala de observación. Proba aberta.	CCL CD CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.14	LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	X	X	X	Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	Observación sistemática.	Escala de observación	CCL CSC CCEC
Bloque 3. Funcionamento da lingua								
LG-B3.1	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	X	X	X	Recoñece, explica e usa un léxico suficiente e preciso de diferentes categorías gramaticais.	Observación sistemática.	Rúbrica. Escala de observación.	CCL CAA
	LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	X	X	X	Recoñece, explica e usa algunha fraseoloxía da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	Observación sistemática.	Rúbrica. Escala de observación.	CCL CAA
LG-B3.2	LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	X	X	X	Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	Probas específicas. Observación sistemática.	Proba aberta. Escala de observación.	CCL CAA
	LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	X	X	X	Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA
	LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	X	X	X	Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA
	LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	X	X	X	Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
LG-B3.3	LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	X	X	X	Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.4	LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	X	X	X	Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	Observación sistemática.	Escala de observación. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B3.5	LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	X	X	X	Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico para resolver dúbidas e ampliar o seu vocabulario.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD
LG-B3.6	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	X	X	X	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	Textos escritos. Producións orais. Proba aberta.	CCL CAA
	LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	X	X	X	Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B3.7	LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	X	X	X	Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.	Proba aberta. Textos escritos.	CCL
	LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	X	X	X	Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.8	LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	X	X	X	Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	X	X	X	Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	X	X	X	Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	X	X	X	Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna	X	X	X	Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA
LG-B3.9	LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	X	X	X	Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	X	X	X	Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CAA
	LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	X	X	X	Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
LG-B3.10	LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	X	X	X	Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Textos escritos. Escala de observación.	CLL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.11	LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplicaos nas producións propias.		X	X	Identifica os distintos xéneros textuais e as súas características.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL
	LG3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.		X	X	Recoñece e utiliza nun texto algún procedemento lingüístico para expresar a subxectividade.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B3.12	LG3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	X	X	X	Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA
	LG3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	X	X	X	Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B3.13	LG3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		X	X	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.14	LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.		X	X	Aplica os coñecementos adquiridos no estudo dunha das linguas para mellorar a produción noutra.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade.								
LG-B4.1	LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentalmente e cun discurso propio a súa postura.		X	X	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentalmente e cun discurso propio a súa postura.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CCEC
			X	X	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
			X	X	Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona .	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL CSC CSC
			X	X	Incorpóra á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC CD
	LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	X	X	Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CSC	

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.2	LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.		X	X	Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común.	CCL CSC
	LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.		X	X	Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	Probas específicas.	Proba de interpretación de datos.	CCL CSC CD
	LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	X	X	X	Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común.	CCL CSC
LG-B4.3	LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	X	X	X	Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	Intercambios orais cos alumnos/as.	Posta en común.	CCL CSC
	LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	X	X	X	Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	Intercambios orais cos alumnos/as.	Posta en común.	CCL CSC
	LGB4.3.2. Distingue normalización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	X	X	X	Distingue normalización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común.	CCL CSC
LG-B4.3	LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	X	X	X	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Intercambios orais cos alumnos/as.	Posta en común.	CCL CSC
	LGB.4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	X	X	X	Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia .	Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.	Proba aberta. Posta en común.	CCL CSC

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.4	LG-B4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	X	X	X	Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LG-B4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	X	X	X	Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CCEC
	LG-B4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CCEC
	LG-B4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CCEC
	LG-B4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	Probas específicas.	Proba de interpretación de datos.	CCL CCEC CD
LG-B4.5	LG-B4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	X	X	X	Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	Probas específicas.	Proba aberta. Proba de interpretación de datos.	CCL CD

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.6	LG4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axertada.	X	X	X	Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos.	Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.	Posta en común. Proba aberta.	CCL CSC
	LG4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	X	X	X	Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	Intercambios orais cos alumnos/as.	Posta en común.	CCL CSC
	LG4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	X	X	X	Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL CSC
	LG4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	X	X	X	Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LG4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	X	X	X	Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B4.7	LG4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeta fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.		X	X	Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e rexeta fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CSC
	LG4.7.5. Recoñece as variedades diestráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	X	X	X	Recoñece as variedades diestráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.	Posta en común. Proba aberta.	CCL CSC

Bloque 5. Educación literaria

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA	Lingua galega e literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.1	LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	X	X	X	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
LG-B5.2	LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	X	X	X	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos defintorios e relacións co contexto histórico e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	X	X	X	Le e obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos defintorios.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta. Proba obxectiva.	CCL
LG-B5.2	LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos defintorios e relacións co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	X	X	X	Comenta, de forma guiada, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos defintorios.	Observación sistemática. Probas específicas.	Escala de observación. Proba aberta.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	X	X	X	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios.	Probas específicas.	Proba aberta.	CCL
	LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL
LG-B5.3	LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	X	X	X	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.	Escala de observación. Posta en común.	CCL
	LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN....

CURSO:		4º Curso da ESO			ÁREA		Lingua galega e literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.5	LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	X	X	X	Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e citaas.	Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	Investigacións. Escala de observación.	CCL
		X	X	X	Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CD
LG-B5.6	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	X	X	X	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.	Escala de observación. Textos escritos.	CCL CCEC
		X	X	X	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	Observación sistemática.	Escala de observación.	CCL CCEC

4º ESO _ Estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución para superar a materia (indicadores mínimos de logro)

Nivel	Área	Estándar	Grao mínimo (indicador de logro)	Criterio
4º	LG	4º-LGB1.1.1-Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias, debates ou declaracións, determina o tema e reconece a intención comunicativa do/da falante.	Fai análise completa dos textos orais dos medios de comunicación.	LG-B1.1
4º	LG	4º-LGB1.1.2-Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	Distingue as partes das mensaxes orais, o seu tema e ideas principal e secundaria.	LG-B1.1
4º	LG	4º-LGB1.1.3-Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e reconece a validez dos argumentos.	Realiza análise crítica de noticias.	LG-B1.1
4º	LG	4º-LGB1.2.1-Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	Distingue entre opinión e persuasión na publicidade.	LG-B1.2

4º	LG	4º-LGB1.2.2-Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	Fai análise completa dos elementos verbais presentes nos textos orais.	LG-B1.2
4º	LG	4º-LGB1.2.3-Analiza os elementos non verbais: en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruidos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	Analiza elementos non verbais da publicidade.	LG-B1.2
4º	LG	4º-LGB1.3.1-Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatoiros e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	Identifica intención, tese e argumentos de debates ou relatoiros orais.	LG-B1.3
4º	LG	4º-LGB1.3.2-Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	Recoñece e emprega procedementos lingüísticos para posicionarse.	LG-B1.3
4º	LG	4º-LGB1.4.1-Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	Identifica a intención e as ideas básicas de calquera tipo de texto oral.	LG-B1.4
4º	LG	4º-LGB1.5.1-Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	Identifica os recursos que se empregan na adecuación, coherencia e cohesión.	LG-B1.5
4º	LG	4º-LGB1.5.2-Cofece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións ajeas.	Cofece e aplica as normas de cortesía na comunicación oral.	LG-B1.5
4º	LG	4º-LGB1.5.3-Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entonación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Valora os aspectos prosódicos, a linguaxe corporal e o autocontrol ao falar en público.	LG-B1.5
4º	LG	4º-LGB1.6.1-Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Respecta as regras prosódicas e fonéticas do galego.	LG-B1.6
4º	LG	4º-LGB1.6.2-Recoñece e rexela argumentadamente os prexuízos que se podían asociar á pronuncia propia da lingua galega.	Recoñece e rexela prexuízos que lle afectan ao galego.	LG-B1.6
4º	LG	4º-LGB1.6.3-Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Usa a variante oral propia.	LG-B1.6
4º	LG	4º-LGB1.7.1-Produce textos orais, adecuadas á situación e á intención comunicativa deseñada, con coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos orais correctos e adaptados á situación comunicativa.	LG-B1.7
4º	LG	4º-LGB1.7.2-Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronomine átomo, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, o velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa fluidamente con intervención orais espontáneas.	LG-B1.7
4º	LG	4º-LGB1.7.3-Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Emprega o infinitivo conxugado e a fraseoloxía galega nas súas intervencións orais.	LG-B1.7
4º	LG	4º-LGB1.7.4-Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Emprega léxico rico e variado nas intervencións orais.	LG-B1.7
4º	LG	4º-LGB1.8.1-Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminadoras que provenen dos medios de comunicación.	Reflexiona criticamente ante mensaxes discriminadoras.	LG-B1.8
4º	LG	4º-LGB1.8.2-Rexela argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	Rexela aqueles usos lingüísticos que supoñan discriminación.	LG-B1.8

4º	LG	4º-LGB1.9.1-Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	Planifica a produción oral con borradores e esquemas.	LG-B1.9
4º	LG	4º-LGB1.9.2-Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	Presenta os contidos e forma clara e con corrección gramatical.	LG-B1.9
4º	LG	4º-LGB1.9.3-Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	LG-B1.9
4º	LG	4º-LGB1.9.4-Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mitada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Emprega axeitadamente a fonética, a prosodia e o autocontrol ao falar en público.	LG-B1.9
4º	LG	4º-LGB1.9.5-Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	Emprega as TIC para documentarse e facer presentacións.	LG-B1.9
4º	LG	4º-LGB1.10.1-Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alieos para evitalos nas súas producións.	Recoñece erros nos discursos propios e alieos.	LG-B1.10
4º	LG	4º-LGB1.11.1-Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	Desenvolve argumentos comprensibles e convincentes.	LG-B1.11
4º	LG	4º-LGB1.11.2-Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alieas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	Aplica as normas de cortesía, respecta as quendas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	LG-B1.11
4º	LG	4º-LGB1.12.1-Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	Desenvólvese con solvencia en situación da vida cotiá que requiren conversas informais.	LG-B1.12
4º	LG	4º-LGB1.13.1-Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecese como pensosa.	Valora a lingua oral como instrumento útil de aprendizaxe.	LG-B1.13
4º	LG	4º-LGB2.1.1-Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	Emprega estratexias para analizar o contido.	LG-B2.1
4º	LG	4º-LGB2.1.2-Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alieos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	Emprega dicionarios para solucionar problemas de comprensión.	LG-B2.1
4º	LG	4º-LGB2.1.3-Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	Elabora esquemas xerarquizando ideas dun texto.	LG-B2.1
4º	LG	4º-LGB2.1.4-Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	Deduce información global dun texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	LG-B2.1
4º	LG	4º-LGB2.1.5-Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpórasas ao seu discurso.	Comprende palabras propias do rexistro culto e emprégaaas no seu discurso.	LG-B2.1
4º	LG	4º-LGB2.2.1-Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	Localiza intención, tema e subtemas de textos relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	LG-B2.2
4º	LG	4º-LGB2.2.2-Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	Comprende e interpreta currículo e carta de presentación.	LG-B2.2

4º	LG	4º-LGB2.3.1-Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	Comprende textos do ámbito educativo.	LG-B2.3
4º	LG	4º-LGB2.3.2-Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	Interpreta mapas, gráficas e diagramas.	LG-B2.3
4º	LG	4º-LGB2.4.1-Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	Identifica tema e intención de textos argumentativos.	LG-B2.4
4º	LG	4º-LGB2.4.2-Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	Interpreta un texto a partir dos argumentos dados nel.	LG-B2.4
4º	LG	4º-LGB2.5.1-Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	Diferencia xéneros de opinión dun xornal.	LG-B2.5
4º	LG	4º-LGB2.5.2-Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico.	LG-B2.5
4º	LG	4º-LGB2.6.1-Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	Comprende e interpreta as diferentes mensaxes dos textos publicitarios.	LG-B2.6
4º	LG	4º-LGB2.6.2-Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	Reflexiona criticamente sobre as mensaxes que proveñen dos medios de comunicación.	LG-B2.6
4º	LG	4º-LGB2.7.1-Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuzos ou mensaxes discriminatorias.	Reflexiona sobre os prexuzos que proveñen de certos usos lingüísticos.	LG-B2.7
4º	LG	4º-LGB2.7.2-Detecta prexuzos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	Detecta prexuzos asociados aos medios de comunicación e á publicidade.	LG-B2.7
4º	LG	4º-LGB2.8.1-Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	Selecciona contidos e información a partir de materiais en distintos soportes.	LG-B2.8
4º	LG	4º-LGB2.8.2-Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	Manexa as bibliotecas e as TIC para integrar coñecementos.	LG-B2.8
4º	LG	4º-LGB2.9.1-Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	Planifica o seu discurso con esquemas e mapas.	LG-B2.9
4º	LG	4º-LGB2.9.2-Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	Adecua o rexistro á tipoloxía textual dada.	LG-B2.9
4º	LG	4º-LGB2.9.3-Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	Manexa con precisión os conectores e outros elementos de cohesión.	LG-B2.9
4º	LG	4º-LGB2.9.4-Cofeece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	Aplica as normas morfosintácticas e ortográficas.	LG-B2.9
4º	LG	4º-LGB2.9.5-Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	Revisa os textos en canto á ortografía, formato e presentación.	LG-B2.9

4º	LG	4º-LGB2.10.1-Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.		LG-B2.10
4º	LG	4º-LGB2.10.2-Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.		LG-B2.10
4º	LG	4º-LGB2.10.3-Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.		LG-B2.10
4º	LG	4º-LGB2.11.1-Prodúce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	Redacta con formato apropiado currículo e carta de presentación.	LG-B2.11
4º	LG	4º-LGB2.12.1-Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	Crea cartas á dirección e columnas de opinión.	LG-B2.12
4º	LG	4º-LGB2.13.1-Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	Elabora textos argumentativos.	LG-B2.13
4º	LG	4º-LGB2.13.2-Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	Crea textos argumentativos a través de temas dados.	LG-B2.13
4º	LG	4º-LGB2.13.3-Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	Resume textos argumentativos sen parafrasealos.	LG-B2.13
4º	LG	4º-LGB2.14.1-Identifica e describe os valores da escritura non só como un instrumento para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	Identifica os distintos valores da escritura.	LG-B2.14
4º	LG	4º-LGB3.1.1-Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	Recoñece e emprega un léxico amplo e preciso.	LG-B3.1
4º	LG	4º-LGB3.1.2-Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	Recoñece e entende fraseoloxía galega.	LG-B3.1
4º	LG	4º-LGB3.2.1-Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	Recoñece e usa as formas verbais e as perífrases.	LG-B3.2
4º	LG	4º-LGB3.3.1-Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	Recoñece os procedementos de creación de palabras.	LG-B3.3
4º	LG	4º-LGB3.3.2-Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	Crea palabras novas a través dos procedementos estudados.	LG-B3.3
4º	LG	4º-LGB3.3.3-Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	Identifica os valores de prefixos e sufixos.	LG-B3.3
4º	LG	4º-LGB3.3.4-Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.		LG-B3.3
4º	LG	4º-LGB3.4.1-Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	Usa axeitadamente a fonética galega, nomeadamente vogais de grao medio e n velar.	LG-B3.4

4º	LG	4º-LGB3.5.1-Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	Usa eficazmente os dicionarios.	LG-B3.5
4º	LG	4º-LGB3.6.1-Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	Aplica as normas ortográficas e morfolóxicas.	LG-B3.6
4º	LG	4º-LGB3.6.2-Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Recoñece o valor social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua.	LG-B3.6
4º	LG	4º-LGB3.7.1-Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	Usa correctamente a puntuación.	LG-B3.7
4º	LG	4º-LGB3.8.1-Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	Recoñece estruturas sintácticas e o seu núcleo.	LG-B3.8
4º	LG	4º-LGB3.8.2-Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	Recoñece estrutura interna das oracións.	LG-B3.8
4º	LG	4º-LGB3.8.3-Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	Respecta a orde correcta dos elementos na sintaxe.	LG-B3.8
4º	LG	4º-LGB3.8.4-Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	Clasifica as oracións segundo a natureza do predicado.	LG-B3.8
4º	LG	4º-LGB3.8.5-Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	LG-B3.8
4º	LG	4º-LGB3.9.1-Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	Recoñece diversos nexos textuais.	LG-B3.9
4º	LG	4º-LGB3.10.1-Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e ailleas.	Identifica a estrutura do texto.	LG-B3.10
4º	LG	4º-LGB3.10.2-Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e ailleos.	Recoñece argumentadamente a división dun texto en parágrafos.	LG-B3.10
4º	LG	4º-LGB3.10.3-Identifica a progresión temática en textos propios e ailleos.		LG-B3.10
4º	LG	4º-LGB3.10.4-Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	Elabora textos con estrutura apropiada.	LG-B3.10
4º	LG	4º-LGB3.11.1-Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	Identifica os trazos lingüísticos dos textos argumentativos.	LG-B3.11
4º	LG	4º-LGB3.11.2-Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	Recoñece e emprega os procedementos para expresar a subxectividade.	LG-B3.11
4º	LG	4º-LGB3.12.1-Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	Xustifica a adecuación das producións en función do contexto e do tema.	LG-B3.12

4º	LG	4º-LGB3. 12-2-Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	Elabora textos adecuados ao contexto, ao tema e ao xénero.	LG-B3.12
4º	LG	4º-LGB3. 13-1-Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, cartéis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que poste como persoa plurilingüe.		LG-B3.13
4º	LG	4º-LGB3. 14-1-Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.		LG-B3.14
4º	LG	4º-LGB4. 1-1-Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	Valora a lingua como medio de relación interpersoal e como sinal de identidade.	LG-B4.1
4º	LG	4º-LGB4. 1-2-Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	Valora o plurilingüismo inclusivo.	LG-B4.1
4º	LG	4º-LGB4. 1-3-Cofece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	Cofece os territorios da lusofonia e valoraos.	LG-B4.1
4º	LG	4º-LGB4. 1-4-Incorpora á súa práctica coitá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).		LG-B4.1
4º	LG	4º-LGB4. 2-1-Cofece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	Cofece a lexislación lingüística autonómica e estatal.	LG-B4.2
4º	LG	4º-LGB4. 2-2-Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	Describe con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	LG-B4.2
4º	LG	4º-LGB4. 2-3-Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	Analiza gráficas de distribución de linguas e extrae conclusións.	LG-B4.2
4º	LG	4º-LGB4. 2-4-Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	Describe a situación sociolingüística de Galicia coa terminoloxía apropiada.	LG-B4.2
4º	LG	4º-LGB4. 2-5-Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	Analiza a evolución da lingua galega partindo da situación actual.	LG-B4.2
4º	LG	4º-LGB4. 3-1-Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	Identifica os procedementos de normalización e a necesidade deste proceso.	LG-B4.3
4º	LG	4º-LGB4. 3-2-Distingue normalización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	Diferencia normalización de normalización.	LG-B4.3
4º	LG	4º-LGB4. 3-3-Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Autoexamina a súa práctica lingüística e a súa contribución á normalización.	LG-B4.3
4º	LG	4º-LGB4. 3-4-Cofece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	Cofece os axentes e iniciativas normalizadoras.	LG-B4.3
4º	LG	4º-LGB4. 4-1-Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	Recoñece os principais elementos de evolución da lingua dende 1916 a hoxe.	LG-B4.4

4º	LG	4º-LGB4.4.2-Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	Recoñece acontecementos relevantes da historia da lingua dende 1916 a hoxe.	LG-B4.4
4º	LG	4º-LGB4.4.3-Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Recoñece as causas dos feitos máis relevantes da historia da lingua dende 1916 a hoxe.	LG-B4.4
4º	LG	4º-LGB4.4.4-Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua a partir de 1916.	LG-B4.4
4º	LG	4º-LGB4.4.5-Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	Interpreta táboas, textos e informacións relacionadas coa historia social da lingua dende 1916.	LG-B4.4
4º	LG	4º-LGB4.5.1-Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que tratan sobre a situación sociolingüística do Estado español.	Describe a situación sociolingüística das linguas do estado.	LG-B4.5
4º	LG	4º-LGB4.6.1-Sinala os prexuzos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	Sinala prexuzos que lles afecten á lingua galega e rebáteos argumentando.	LG-B4.6
4º	LG	4º-LGB4.6.2-Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuzos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	Analiza opinións sobre as linguas e rebate os prexuzos.	LG-B4.6
4º	LG	4º-LGB4.7.1-Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	Recoñece os principais fenómenos dialectais do galego.	LG-B4.7
4º	LG	4º-LGB4.7.2-Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	Recoñece os trazos do estándar galego.	LG-B4.7
4º	LG	4º-LGB4.7.3-Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	Valora a lingua estándar e o seu poder unificador.	LG-B4.7
4º	LG	4º-LGB4.7.4-Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeta fundamentadamente calquera prexuzo sobre a variación diatópica.	Valora as variedades dialectais coma un símbolo de riqueza.	LG-B4.7
4º	LG	4º-LGB4.7.5-Recoñece as variedades diestráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística neas.	Recoñece as variedades diestráticas e diafásicas da lingua galega.	LG-B4.7
4º	LG	4º-LGB5.1.1-Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Identifica períodos e xeracións literarias dende 1916 ata hoxe.	LG-B5.1
4º	LG	4º-LGB5.1.2-Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	Comprende e explica os distintos períodos da literatura galega dende 1916 a hoxe.	LG-B5.1
4º	LG	4º-LGB5.2.1-Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	Le obras representativas da literatura galega dende 1916 a hoxe.	LG-B5.2
4º	LG	4º-LGB5.2.2-Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	Resume o contido de obras dende 1916 a hoxe, sinala as súas características e relaciónaos co contexto.	LG-B5.2
4º	LG	4º-LGB5.2.3-Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	Comenta textos literarios galegos dende 1916 a hoxe e relaciónaos co contexto histórico, cultural e social.	LG-B5.2

4º	LG	4º-LGB5.2.4-Compara textos literarios dun mesmo periodo ou de diferentes periodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do periodo ou periodos.	Compara textos do periodo 1916 ata hoxe.	LG-B5.2
4º	LG	4º-LGB5.3.1-Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Le comprensivamente textos de todos os xéneros dende 1916 a hoxe.	LG-B5.3
4º	LG	4º-LGB5.3.2-Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.		LG-B5.3
4º	LG	4º-LGB5.4.1-Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Elabora traballos individuais ou colectivos sobre textos da literatura galega dende 1916 a hoxe.	LG-B5.4
4º	LG	4º-LGB5.5.1-Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	Consulta fontes de información variadas.	LG-B5.5
4º	LG	4º-LGB5.5.2-Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.		LG-B5.5
4º	LG	4º-LGB5.6.1-Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	Crea textos con intención literaria partindo de textos traballados na aula.	LG-B5.6
4º	LG	4º-LGB5.6.2-Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	Amosa gusto pola escritura como instrumento de comunicación de sentimentos e xuízos.	LG-B5.6

5.2. ESTUDOS DE BACHARELATO (2º curso)

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN....

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA		Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar								
LG-B1.1	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	X	X	X	1- Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e secundarias de calquera texto oral informal ou formal (conferencias, xéneros informativos e de opinión, anuncios publicitarios) e sabe plasmarlas en esquemas, resumos e mapas conceptuais. 2- escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. 3- Recoñece as características principais de cada tipo de texto 4- Reflexiona e analiza de forma crítica algúns discursos orais	Probas específicas	Proba escrita na que o alumnado debe elaborar un esquema ou un resumo con ideas principais e secundarias e/ou identificando a intención comunicativa dun texto oral	CCL
		X	X	X				CCL
		X	X	X				CAA
LG-B1.2	LGB1.2.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	X	X	X	1- Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e secundarias de calquera texto oral informal ou formal (conferencias, xéneros informativos e de opinión, anuncios publicitarios) e sabe plasmarlas en esquemas, resumos e mapas conceptuais. 2- escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. 3- Recoñece as características principais de cada tipo de texto 4- Reflexiona e analiza de forma crítica algúns discursos orais	Probas específicas	Proba escrita na que o alumnado debe elaborar un esquema ou un resumo con ideas principais e secundarias e/ou identificando a intención comunicativa dun texto oral	CCL
		X	X	X				CCL
		X	X	X				CAA
LG-B1.2	LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. LGB1.2.3. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	X	X	X	1- Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e secundarias de calquera texto oral informal ou formal (conferencias, xéneros informativos e de opinión, anuncios publicitarios) e sabe plasmarlas en esquemas, resumos e mapas conceptuais. 2- escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. 3- Recoñece as características principais de cada tipo de texto 4- Reflexiona e analiza de forma crítica algúns discursos orais	Observación directa Análise das producións dos alumnos/as	Registro na ficha do alumno/a	CCL
		X	X	X				CCL
		X	X	X				CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.3	LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.		X		NB: A parte teórica vaise traballar no T1 e a parte práctica durante todo o curso (T1, T2, T3)		Proba escrita na que o alumnado debe indicar o tema, estrutura e características de anuncios, xéneros informativos ou de opinión.	CCL
	LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.		X					CAA
	LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.		X					CCL
LG-B1.4	LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatórios.		X		Cofece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	Observación directa e intercambios orais cos alumnos Análise das producións dos alumnos/as. Exposición oral	Registro na ficha do alumno/a	CAA
	LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	X						CCL
	LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	X	X	X				CSC CAA
	LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X				CCL CSC CSIEE

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA		Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	X	X	X	Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	Intercambios orais e observación directa	CAA
		X	X	X				CCL
		X	X	X				CAA
LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.	LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.	Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Análise das producións dos alumnos/as. Intervencións espontáneas	CCL
		X	X	X				CSC
		X	X	X				CSIEE
NB: Para a exposición oral dun tema as pautas serán dadas no inicio do 1º trimestre. As actividades prácticas vanse realizar ao longo de todo o curso (T1, T2, T3)	LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.	X	X	X	Ten fluidez na expresión oral	Exposición oral na aula dun tema elaborado a partir de fontes diversas	Rúbricas Registro na ficha do alumno/a	CCL
		X	X	X				CSIEE
		X	X	X				CCL
LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.	X	X	X	Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Tenta buscar a complicidade do público.		CCL
		X	X	X				CSIEE

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.			CD CCL CAA
	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X				CCL
LG-B1.6	LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).				Intervén na aula nas interaccións coa persoa docente e en conversas informais cos compañeiros/as de xeito fluído empregando un galego correcto desde o punto de vista fonético, morfosintáctico e gramatical.	Observación directa e intercambios de producións orais co alumnado	Registro das intervencións orais na ficha do alumno/a.	CCL
	LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	X	X	X				CCL
	LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	X	X	X				CCL
	LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.	X	X	X	Desenvolve un tema do currículo con	Observación directa e intercambios de producións orais co		CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA		Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.8	LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	X	X	X	rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.	alumno/a. Exposición oral na aula dun tema elaborado a partir de fontes diversas	Rúbricas.	CCL
	LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	X	X	X	Intervén (con certo grao de autonomía) en coloquios e debates desenvolvendo argumentos, respectando as quenadas e a opinión dos demais e empregando unha linguaxe non discriminatória.	Observación directa e intercambios de producións orais co alumno/a. Participación en coloquios e debates na aula	Rúbricas e rexistro na ficha do alumno/a	CCL CAA CSC
	LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quenadas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatória.	X	X	X				CCL CSC
LG-B1.9	LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	X	X	X				CCL CSC CSIEE
LG-B1.10	LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	X	X	X	Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas, identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma e desena estratexias para autocorrixirse	Observación directa e intercambios de producións orais co alumno/a Autocorrección e corrección dos demais	Rúbricas	CAA CCL
		LGB1.10.2. Desena estratexias para mellorar e progresa de xeito autónomo.	X	X				X

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	C.C.	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	
		T 1	T 2	T 3				
LG-B1.11	LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	X	X	X	Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta e recoñece e rexeita os prexuízos que poida ter asociados e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Observación directa e intercambios de producións orais co alumnado Intervencións na aula para realizar breves comentarios	Registro na ficha do alumno/a Rúbrica	CCL CAA
	LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	X	X	X				CCL CSC
	LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X	X	X				CCL CSC
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir								
LG-B2.1	LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	X	X	X	Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas.	Probas específicas	Proba escrita na que o alumnado ten que elaborar un resumo, esquema ou mapa conceptual coas ideas fundamentais dun texto	CCL CCA
	LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	X	X	X				CCL
	LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	X	X	X				CCL
NB: As pautas para a elaboración fanse no inicio do 1º trimestre (T1)								

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	X	X	X	As prácticas faranse todo o curso (T1, T2, T3)	Traballos e tarefas	Tarefas voluntarias rexistradas na ficha do alumnado	CCL CD CAA
LG-B2.2	LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.	X	X	X	Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final. NB: Vaise tratar en T1, T2, T3 aínda que o nivel de existencia irá subindo segundo se vaian incluíndo explicacións do bloque "funcionamento da lingua" e correccións nos propios textos.	Traballos e tarefas	Traballo obrigatorio e tarefas voluntarias	CCL
	LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	X	X	X	Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	Probas específicas	Proba escrita	CCL CSC
LG-B2.3	LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	X	X	X	Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.			CCL
	LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.	X	X	X	A súa expresión responde á propiedade textual da adecuación	Probas específicas	Proba escrita	CCL

NB: As pautas danse no inicio do 1º trimestre /T1, T2, T3

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA		Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
TTTT-AS actividades prácticas xeraranse ao longo de todo o curso (T1, T2, T3)	LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodin.	X	X	X	O léxico empregado é preciso			CCL
	LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	X	X	X	Os traballos elaborados están organizados en función dos obxectivos fixados.	Traballos e tarefas	Traballo obrigatorio	CCL CSC
LG-B2.4	LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	X	X	X	Describe os trazos morfosintácticos e léxico-semánticos de textos expositivos e argumentativos.			CCL
	LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	X	X	X	Recoñece e explica o estilo directo e indirecto	Probas específicas	Proba escrita	CCL
LG-B2.5	LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	X	X	X	Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.			CCL CD CAA
	LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	X	X	X	Respecto polas as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	Observación directa e intercambios de producións orais planificadas	Exposición oral Registro na ficha do alumno/a	CCL CD
	LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	X	X	X	Utilización de procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.			CCL CD

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B2.6	LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	X	X	X	Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	Probas específicas	Proba escrita	CCL CAA
	LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.			X	Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.			CCL CAA
Bloque 3. Funcionamento da lingua								
LG-B3.1	LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	X			Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	Probas específicas	Proba escrita	CCL CAA CCEC
	LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	X			Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	Observación directa e intercambios de producións orais.	Exposición oral Rexistro na ficha do alumno/a	CCL CCEC
LG-B3.2	LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.		X		Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.	Probas específicas	Proba escrita	CCL CCEC
	LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	X			Explica os procedementos de formación das palabras.			CCL CAA
LG-B3.3	LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.	X	X		Analiza morfoloxicamente explicando os tipos de morfemas e a estrutura morfolóxica	Probas específicas	Proba escrita	CAA
	LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.	X	X					CAA
LG-B3.4	LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.			X	Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	Probas específicas	Proba escrita	CAA
								CAA

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA		Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053	
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B3.5	LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.			X	Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	Probas específicas	Proba escrita	CCL CAA
LG-B3.6	LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posee como persoa plurilingüe.	X	X	X	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posee como persoa plurilingüe.	Traballos, en datas como o Día da lingua materna ou outros que xurdan da colaboración cos departamentos de linguas	Tarefas voluntarias rexistradas na ficha do alumnado	CCL CAA CD
LG-B3.7	LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	X	X	X	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Observación directa	Registro na ficha do alumno/a	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade								
LG-B4.1	LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	X	X		Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	Traballos para a súa exposición oral	Exposición oral do traballo. Rúbrica	CCL CSC
		X	X	X	Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.			CCL CSC
	LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	X	X		Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	Probas específicas	Proba escrita	CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.2	LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	X	X	X	Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	Probas específicas	Proba escrita Exposicións orais	CCL CCEC
								CCL
LG-B4.3	LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	X	X		Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	Probas específicas	Proba escrita Exposicións orais	CCL CSC
	LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.	X	X		Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.			CCL CSC
	LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.	X	X		Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.			CCL
LG-B4.3	LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.	X	X		Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.	Probas específicas Traballos para a súa exposición oral	Proba escrita. Exposición oral do traballo. Rúbrica	CCL CSC
	LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	X	X		Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.			CCL
	LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).			X	Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).			CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B4.4	LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.			X	Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.			CCL CSC
				X				Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.
LG-B4.4	LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.	X	X	X	Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.	Observación directa	Registro na ficha do alumno/a	CCL CSC
				X				Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade.
LG-B4.5	LGB4.5.1. Elabora unha descripción esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	X	X	X	Elabora unha descripción esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	Probos específicas	Proba escrita	CCL
LG-B4.6	LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	X	X	X	Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	Traballos para a súa exposición oral	Exposición oral do traballo. Rúbrica	CCL CSC
Bloque 5. Educación literaria								
	LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	X			Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.			CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALLABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.1	LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.	X			Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.			CCL
								CCL
LG-B5.2	LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	X			Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	Probas específicas	Proba escrita (Pregunta teórica, textos para identificar e comentar)	CCL
								CCL
								CCL
LG-B5.2	LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL
								CCL
LG-B5.2	LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL
								CCL
LG-B5.2	LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL
								CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053									
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.							
		T 1	T 2	T 3											
LG-B5.3	LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.	X			Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.		Proba escrita (Pregunta teórica, textos para identificar e comentar)	CCL							
LG-B5.4	LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.	X			Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.		Probas específicas	CCL							
LG-B5.4	LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	X			Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.			CCL							
LG-B5.4	LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL							
LG-B5.4	LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL							

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
	LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL
LG-B5.5	LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.		X	X	Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			CCL
	LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			X	Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			CCL
	LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			X	Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			CCL
	LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			CCL

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DE TEMPORIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN...

CURSO:		2º Curso de Bacharelato			ÁREA	Lingua Galega e Literatura (LGL) 590053		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeles	Temporización			Grao mínimo de consecución para superar a materia Indicador mínimo de logro	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	C.C.
		T 1	T 2	T 3				
LG-B5.6	LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociolingüístico.			X	Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociolingüístico.			CCL
LG-B5.7	LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	X	X	X	Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	Probas específicas	Cuestionario da lectura dentro da Proba escrita	CCL

5.3. ESTUDOS DE EDUCACIÓN SECUNDARIA DE ADULTOS (ESA)

5.3.1.- ÁMBITO DA COMUNICACIÓN. MÓDULO 3

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
Bloque 1 : Comunicación oral. escoitar e falar				
b g h j p	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
			B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	
			B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	CCL CAA
a b c g	B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.	B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	CCL CAA CSC
a b c d f g	B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas. B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	CCL CAA CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
s n			B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL CCEC
a b f g p	B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.	B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica. B1.4.3. Recoñece e avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	CCL CAA
b c f g h j p	B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.	B1.5.1. Participa en conversas informais nas cales intercambia información e expresa a súa opinión. B1.5.2. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa. B1.5.3. Realiza exposicións educativas sinxelas.	CCL CSC CCL
f	B1.6. Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación, de técnicas e	B1.6. Coñecer e aplicar, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación, técnicas e estratexias	B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	CD CAA CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
i	estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	para realizar exposicións orais planificadas.	B1.6.2. Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación para facer de maneira visual as súas presentacións máis claras e atractivas.	CD CCL CSC
a b c f g	B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos cales se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activamente e con argumentos en debates nos cales se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. B1.7.2. Aplica as normas que rexon a cortesia na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatória.	CCL CAA CSC
j p	B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.	B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir				
e g j	B2.1. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes. B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
e g h	B2.2. Análise de textos literarios, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	
a e f g h i j p	B2.4. Producción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.	B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	CCL CD
e g m	B2.5. Descripción e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	CCL CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
a f i	B2.6. Uso dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as tecnoloxías da información e da comunicación para obter, organizar e seleccionar a información.	B2.6. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as tecnoloxías da información e da comunicación para obter, organizar e seleccionar información.	B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores da internet para obter, organizar e seleccionar información.	CCL CAA CD
	a b g n	B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.
a f g i	B2.8. Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados. B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seus escritos. B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	CCL CAA CCL CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.		
a f g i	B2.9. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.9. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.	B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.	CCL		
					B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	CCL CAA
			B2.9.1. Usa as tecnoloxías da información e da comunicación (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	CCL CD		
Bloque 3: Funcionamento da lingua						
e g i	B3.1. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.1. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	CCL		
					B3.2. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica.	B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica.
					B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.	B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.
B3.3. Analise e uso reflexivo da acentuación, especialmente a diacrítica.	B3.3. Analise e uso reflexivo da acentuación, especialmente a diacrítica.	B3.3. Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.	B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.			
					B3.3. Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.	B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.

Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	<p>B3.4. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.</p>	<p>B3.4. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.</p>	<p>B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.</p> <p>B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>B3.5. Recoñecemento da estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.</p>	<p>B3.5. Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.</p>	<p>B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.</p>	
	<p>B3.6. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes.</p>	<p>B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.</p>	<p>B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.</p>	
<p>e f g</p>	<p>B3.7. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.</p>	<p>B3.7. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.</p>	<p>B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.</p>	

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.	B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	
	B3.9. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos diferentes conectores textuais.	B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.	B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	
	B3.10. Reflexión e explicación das relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10. Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia. B3.10.2. Emprega un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	CCL
Bloque 4: Lingua e sociedade				
e g m n	B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	B4.1. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	B4.1.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	CCL
	B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua	B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
e g i m n	causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	galega desde os seus inicios ata 1916.	B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	
			B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das tecnoloxías da información e da comunicación, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC CD
			B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	CCL
b c d f g m n	B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3. Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	CSC
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara á lingua galega na súa práctica lingüística e na do seu contorno.		
Bloque 5: Educación literaria				
e g	B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas en galego e en castelán desde as súas orixes ata o século XX.	CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
mn			B5.1.2. Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	
adeghinimn	B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler e comentar de xeito autónomo textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.	
			B5.2.2. Le e comenta de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.	

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
d e s h m n	B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, realizar audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e ponos en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	CCL
a b e i m	B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos cales se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4.1. Elabora traballos individuais e/ou colectivos, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX.	
a	B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas tecnoloxías da información e da	B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das tecnoloxías da información e da	B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
eficiencia	comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destas.	comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	CCL CD
			B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	CCL CCEC
a comprensión	B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.	

6.3.2.- ÁMBITO DA COMUNICACIÓN. MÓDULO 4

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
Bloque 1: Comunicación oral. escoitar e falar				
dehesha	B1.1. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación: a información e a opinión.	B1.1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación.	B1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias, debates ou declaracións, determina o tema e reconece a intención comunicativa do falante.	CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
h o	B1.4. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas e planificadas con apoio das tecnoloxía da información e da comunicación, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.4. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.4.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSC
b h	B1.5. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	B1.5. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	B1.5.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros de fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	CCL CCA
h o	B1.6. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.6. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.	B1.6.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CSC CCA CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir				
b f h	B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.	B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	B2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	CCL CCA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
			<p>B2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.</p> <p>B2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.</p> <p>B2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.</p>	CCL
d e h d	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo, xurídico e comercial.	B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo, xurídico e comercial.	<p>B2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.</p> <p>B2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.</p>	CCL CAA
			<p>B2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.</p>	CCL CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	B2.3. Comprensión e interpretación de textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados na internet.	B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados na internet.	B2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. B2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	CCL CD CCL
	B2.4. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	B2.4. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	B2.4.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. B2.4.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL CSC
	B2.5. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	B2.5. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.	B2.5.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios). B2.5.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
c	B2.6. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos	B2.6. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes	B2.6.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes	CCL
d	discriminatorios.	discriminatorias.	discriminatorias.	CSC
h			B2.6.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	
b	B2.7. Uso de técnicas e estratexias	B2.7. Empregar estratexias e técnicas	B2.7.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso	CCL
f	para producir textos escritos	axeitadas para producir escritos	(diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	
h	adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	B2.7.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	
			B2.7.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	
			B2.7.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	CCL CD

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
			B2.7.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	CCL
b e h	B2.8. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, xurídico, administrativo e comercial.	B2.8. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, xurídico, administrativos e comerciais.	B2.8.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: currículo, carta de presentación, solicitude ou instancia, carta de reclamación.	CCL CD CSC
	B2.9. Producción, en soporte impreso ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión.	B2.9. Producir, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	B2.9.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	
d h	B2.10. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal.	B2.10. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo.	B2.10.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CSC CCEC
Bloque 3: Funcionamento da lingua				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.	B3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	CCL CAA
			B3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	
b e i	B3.2. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras.	B3.2. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.	B3.2.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	
			B3.2.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	
			B3.2.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	CCL
			B3.2.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	
a d e	B3.3. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias (apertura das vogais de grao medio, o n velar ou a entoación).	B3.3. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	B3.3.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao fonema /n/ velar.	CCL CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
b	B3.4. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.4. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá nos discursos orais e escritos.	CCL
e	B3.5. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.	B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación de acordo coa cohesión sintáctica.	B3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión sintáctica.	CCL
b	B3.6. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.	B3.6. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polo verbo.	B3.6.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente. B3.6.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos. B3.6.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica.	CCL CAA
e			B3.6.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado. B3.6.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
e h	B3.7. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de condición e hipótese e conclusión, e mais dos mecanismos de cohesión textual.	B3.7. Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e conclusión, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	B3.7.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e conclusión, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	CCL CAA
e	B3.8. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e o vínculo e progresión temáticos en textos alleos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes parámetros.	B3.8. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, o vínculo e progresión temáticos, e elabora textos de acordo con estes parámetros.	B3.8.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas. B3.8.2. Xustifica con argumentos a división en parágrafos de textos propios e alleos. B3.8.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos. B3.8.4. Elaborar textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	CCL CAA CCL
b e	B3.9. Adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do tipo de texto.	B3.9. Xustifica a adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada.	B3.9.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual. B3.9.2. Elaborar producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	CCL CAA CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
b e h	B3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
b e	B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4: Lingua e sociedade				
m n	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.	B4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	CCL CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.	B4.2. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.	B4.2.1. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	CCL
	B4.3. A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	B4.3. Coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	B4.3.1. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	CCL CSC
	B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados.	B4.4. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados.	B4.4.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística. B4.4.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	
	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación da lingua galega. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.5. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	B4.5.1. Identifica os procedementos de normalización. B4.5.2. Distingue normativización e normalización. B4.5.3. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	CCL CCL CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	B4.6. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916.	B4.6.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. B4.6.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	CCL CCEC
	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	B4.7. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	B4.7.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada. B4.7.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos con argumentos.	CCL CSC
	B4.8. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona. Utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter	B4.8. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Recoñecer interferencias habituais.	B4.8.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega. B4.8.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega. B4.8.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora. Recoñece interferencias habituais entre as dúas linguas oficiais.	CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
	<p>formal. Reconecemento das interferencias máis habituais.</p>		<p>B4.8.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.</p> <p>B4.8.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.</p>	
Bloque 5: Educación literaria				
h	B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	B5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	CCL
j	B5.2. Lectura autónoma e comentario pautado de obras representativas das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.	B5.2. Ler e comentar de xeito autónomo obras representativas das literaturas en galego e en español do século XX e XXI e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	B5.2.1. Le de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
			<p>B5.2.2. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI, sinala os seus trazos característicos definitorios e relacións co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.</p>	
	<p>B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p>	<p>B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, escoitar audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p>	<p>B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p> <p>B5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas en galego e en español do século XX e XXI.</p>	
<p>b h j</p>	<p>B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos cales se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p>	<p>B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p>	<p>B5.4.1. Elabora traballos individuais e/ou colectivos nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas en galego e en español dos séculos XX e XXI.</p>	

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.C.
e h j	B5.5. Consulta de fontes de información variadas e de recursos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	
			B5.5.2. Emprego de diferentes recursos das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización de traballos e cita axeitada destes.	CCL CD
h l n	B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	B5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos textos traballados na aula.	CCL CCEC
			B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	CCL CCEC

A sociedade actual, na que se insire o noso alumnado, require das súas cidadás e dos seus cidadáns a capacidade de enfrontarse a unha gran cantidade de información. Por este motivo o seu tratamento é un dos obxectivos do sistema educativo. Este reto concrétese na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información, así como no desenvolvemento da capacidade crítica con respecto a ela. A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter en conta á hora de programar as nosas actividades docentes.

Débese ter en conta igualmente a necesidade de traballar coas catro destrezas básicas dun xeito integrado, ben que é aconsellábel nesta etapa darlles prioridade a aquelas que se detecten como as máis deficitarias para o noso alumnado dependendo do contexto.

As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión emocional.

Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de Lingua Galega e Literatura, propóñense as seguintes orientacións metodolóxicas, entendendo que se aplicarán as que o profesorado considere adecuadas en cada caso:

- Adoptar un enfoque comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas funcións e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.
- Proporcionarlle ao alumnado unhas bases teóricas sólidas para o coñecemento e a reflexión do código lingüístico e de calquera outro aspecto do temario.
- Proporcionar e traballar con textos de distinta natureza, especialmente expositivos e argumentativos.
- Promover a utilización da diversidade de fontes e recursos para a obtención da información. A busca guiada desta tanto na biblioteca coma na internet ou noutros medios, así como a composición de textos utilizando distintos soportes.
- Propiciar, non só actividades individuais, senón tamén grupais, que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, o discurso argumentativo e o espírito crítico e cooperativo.
- Lectura, interpretación e valoración de obras literarias.
- Creación de dinámicas que impliquen o alumnado e o leven á participación na planificación e avaliación das súas actividades.
- Ofrecer actividades abertas que impliquen a busca, selección e tratamento da información, a posibilidade de tomar decisións e emitir opinións sobre diferentes cuestións de forma crítica.

Ademais das explicacións pertinentes do profesorado dirixidas á clase como presentación do tema que se trate nese momento, ás que os alumnos e alumnas deberán prestar atención, precísanse doutros métodos de traballo que son igualmente interesantes para avanzar con éxito no proceso de ensino/aprendizaxe.

Neste proceso é necesario a **formación individual e o traballo reflexivo** de procedementos básicos da materia: a comprensión oral e lectora, a expresión oral e escrita e a argumentación que son, obviamente, extrapolables a outras áreas e contextos de aprendizaxe.

Algúns aspectos da área, fundamentalmente naquelas que perseguen as habilidades de comunicación entre iguais e o desenvolvemento da expresión e comprensión oral, o **traballo en grupo colaborativo** achega, ademais do adestramento de habilidades sociais básicas e o enriquecemento persoal desde a diversidade, unha plataforma inmellorable para adestrar a competencia comunicativa.

Desde o coñecemento da diversidade da aula e en resposta ás múltiples intelixencias predominantes no alumnado, o desenvolvemento de actividades desde a atención ás intelixencias múltiples facilita que todos os alumnos e as alumnas poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos que se adquiran para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe.

Na área de Lingua Galega e Literatura é indispensable a vinculación a contextos reais e a aplicación dos conceptos máis abstractos para mellorar o desenvolvemento lingüístico do alumno. Para iso, as tarefas competenciais propostas facilitarán este aspecto e permitirán a contextualización de aprendizaxes en situacións cotiás e próximas ao alumnado.

Concretar as indicacións metodolóxicas establecidas no currículo para o nivel e áreas/materias. Debe terse en conta que o currículo establece claramente como debe ser a metodoloxía a empregar nas aulas, polo que neste apartado do que se trata é de establecer como se «aplicarán» na aula, de forma práctica, estes principios metodolóxicos de obrigado cumprimento.

7. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Ademais do caderno do alumnado e das fotocopias proporcionadas polo profesor/a, contamos con libros de texto que se detallan deseguido.

7.1. ESO

ESO	
2º ESO	<i>Lingua galega e literatura 2</i> , Xerais, 2016 [ISBN: 9788491210238]
4º ESO	<i>Lingua galega e literatura 4</i> , Xerais, 2016 [ISBN: 9788491210245]

Ademais do libro de texto para o alumnado, dispoñemos doutros recursos e materiais proporcionados polas editoriais:

- Os recursos da «Proposta didáctica», que recollen lecturas complementarias, fichas de traballo de reforzo e de ampliación, material para o desenvolvemento das competencias...
- Os libros dixitais das editoriais Xerais e Baía.
- Os cadernos complementarios de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita.
- Dicionarios, dispoñibles en cada aula.
- Unha selección de diferentes lecturas por nivel.
- Aula virtual do centro.

7.2. ESA

- Unidades didácticas de educación secundaria para persoas adultas (Ámbito Comunicación), da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades da Xunta de Galicia, dispoñibles no seguinte enderezo web:

<http://www.edu.xunta.gal/portal/node/23204>

- Lecturas complementarias, fichas de traballo de reforzo e de ampliación, material para o desenvolvemento das competencias...
- Cadernos complementarios de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita.
- Dicionarios, dispoñibles en cada aula en formato papel, ou en formato dixital.
- Unha selección de diferentes lecturas por nivel.
- Aula virtual do centro.

7.3. BACHARELATO

2º Bach.	<i>Lingua e literatura 2º Bacharelato</i> , Baía Edicións, 2016 [ISBN: 9788499951973]
----------	---

Traballarase tamén con material proporcionado polo profesorado, que estará dispoñible para ver ou descargar no correspondente curso da aula virtual do centro.

Igual que na ESO, botarase man doutros recursos e materiais proporcionados polas editoriais e de enlaces a recursos web.

8. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Co fin de garantir o dereito que asiste aos alumnos/as a que a súa dedicación, esforzo e rendemento sexan valorados e recoñecidos con obxectividade, os profesores/as informaranos do que se vai estudar, de que e cando se vai avaliar e de como se vai cualificar.

Empregaranse como instrumentos de avaliación:

- Observación sistemática:
 - Actividades realizadas, tanto na aula como na casa, que permitan avaliar o traballo do alumno/a.
 - Intervencións do alumnado na clase.
 - Observación dos hábitos de traballo e das estratexias de estudo no manexo do material didáctico.
- Traballos monográficos ou interdisciplinares individuais e grupais.
- Probas escritas ou orais que permitan a comprobación do grao de adquisición dos estándares de aprendizaxe.

8.1. ESTUDOS DE ESO

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN EN 2º E 4º ESO

Probas escritas	70 %	Farase, como mínimo, unha proba escrita en cada avaliación sobre os contidos de lingua e literatura.
Oralidade	10 %	Realizarase unha exposición oral en cada avaliación, sobre algún tema do currículo ou sobre outros temas propostos polo profesor/a.
Lecturas	10 %	O alumnado debe ler unha obra literaria en cada avaliación, que será avaliada mediante un control de lectura (escrito ou oral) ou un traballo proposto. Estas probas valorarán a comprensión da obra e a expresión escrita ou oral á hora de comentala. [Co fin de fomentar a lectura, poderanse facer lecturas voluntarias, que serán valoradas positivamente: outorgarase ata 0'50 puntos por lectura, permitíndose ata un máximo de 1 punto en cada avaliación.]
Traballo diario	10 %	Valorarase o traballo e a participación do alumno/a; a atención ás explicacións; a realización adecuada das tarefas encomendadas...

Cualificación trimestral, recuperación e avaliación final na ESO

- A nota de cada unha das tres avaliacións será a suma de todas as porcentaxes anteriores. Para obter o aprobado, o alumno/a deberá acadar un mínimo de 5 puntos.
- No caso de que un alumno/a non consiga aprobar, poderá facer unha proba de recuperación despois de cada avaliación.
- A cualificación na **avaliación final** de xuño obterase da media das tres avaliacións (tendo en conta a nota real de cada avaliación e non a ponderada), e considérase aprobada se o alumno/a consegue un mínimo de 5 puntos. Para o cálculo desta nota final, terase en conta de maneira positiva a progresión do alumno/a ao longo do curso.

Consideracións relativas á corrección lingüística na ESO

Nas probas escritas poderá descontarse ata un 10% da cualificación da devandita proba por erros ortográficos e gramaticais. Descontarase 0,1 punto por cada erro.

- Considéranse erros ortográficos e gramaticais os seguintes: uso de tempos verbais compostos, mala colocación do pronome persoal átono, solucións ortográficas contrarias á norma lingüística (*b/v, h, y...*) , acentuación diacrítica e non-diacrítica, solucións alleas ao estándar vixente etc.

8.2.- ESTUDOS DE ESA (Educación Secundaria de Adultos)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN NA ESA

Probas escritas	60 %	En cada módulo faranse, como mínimo, dúas probas escritas (estas probas poderán fragmentarse en diferentes exames parciais). Este 60% da cualificación obtérase da media aritmética das notas das distintas probas.
Oralidade	10 %	Proba oral específica sobre algún tema proposto. Poderá facerse na aula de xeito presencial ou mediante a gravación e entrega dun arquivo de audio ou vídeo.
Lectura	20 %	O alumnado deberá facer dúas lecturas obrigatorias en cada módulo, unha en galego e outra en castelán, que serán avaliadas mediante un control de lectura (escrito ou oral) ou un traballo proposto. Estas probas valorarán a comprensión da obra e a expresión escrita ou oral á hora de comentala. Cada lectura puntúa ata un máximo de 1 punto. [Co fin de fomentar a lectura, poderanse facer lecturas voluntarias, que serán valoradas positivamente: outorgarase ata un máximo de 0'50 puntos por lectura, permitíndose ata un máximo de 1 punto en cada avaliación.]
Traballo diario	10 %	Valorarase o traballo e a participación do alumno/a, a realización adecuada das tarefas encomendadas...

Cualificación, avaliación final e extraordinaria na ESA

- A nota da avaliación será a suma de todas as porcentaxes anteriores. Para obter o aprobado, o alumno/a deberá acadar un mínimo de 5 puntos.
- No caso de que un alumno/a non consiga aprobar, no 3º módulo poderá presentarse a un exame de **avaliación final** de recuperación de toda a materia no mes de febreiro. No 4º módulo, o exame final de recuperación será en xuño.
- Na **avaliación final extraordinaria**, que se realizará a finais de xuño, realizarase unha única proba escrita sobre os contidos traballados durante o curso. Esta proba apróbase tamén cun mínimo de 5 puntos.

Consideracións relativas á corrección lingüística na ESA

Nas probas escritas poderá descontarse ata un 10% da cualificación da devandita proba por erros ortográficos e gramaticais. Descontarase 0,1 punto por cada erro.

- Considéranse erros ortográficos e gramaticais os seguintes: uso de tempos verbais compostos, mala colocación do pronome persoal átono, solucións ortográficas contrarias á norma lingüística (*b/v, h, y...*) , acentuación diacrítica e non-diacrítica, solucións alleas ao estándar vixente etc.

8.3.- ESTUDOS DE BACHARELATO

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN EN 2º BACHARELATO

Probas escritas	80 %	Farase, como mínimo, unha proba escrita en cada avaliación sobre os contidos de lingua e literatura.
Oralidade	10 %	O alumnado realizará unha proba oral específica, onde se poderá pedir o desenvolvemento dun tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.
Lecturas	10 %	O alumnado debe ler unha obra literaria en cada avaliación, que será avaliada mediante un control de lectura (escrito ou oral) ou un traballo proposto. Estas probas valorarán a comprensión da obra e a expresión escrita ou oral á hora de comentala.

Cualificación trimestral, recuperación e avaliación final e extraordinaria en Bacharelato

- A nota de cada unha das tres avaliacións será a suma de todas as porcentaxes anteriores. Para obter o aprobado, o alumno/a deberá acadar un mínimo de 5 puntos.
- No caso de que un alumno/a non consiga aprobar, poderá facer unha proba de recuperación despois de cada avaliación.
- A cualificación na **avaliación final** obtense da media das tres avaliacións (tendo en conta a nota real de cada avaliación e non a ponderada), e considérase aprobada se o alumno/a consegue un mínimo de 5 puntos. Para o cálculo desta nota final, terase en conta de maneira positiva a progresión do alumno/a ao longo do curso.

No caso de que un alumno/a non conseguise chegar á nota media de 5 despois de realizar as tres avaliacións parciais, poderá presentarse á **convocatoria extraordinaria**, que consistirá nunha única proba escrita sobre os contidos traballados durante o curso. Esta proba apróbase tamén cun mínimo de 5 puntos.

- O período comprendido entre a avaliación final ordinaria e o remate do período lectivo dedicarase a actividades de apoio, reforzo e recuperación, e terán como obxectivo a preparación da proba extraordinaria para o alumnado que aínda non conseguise aprobar. No caso do alumnado de 2º Bacharelato que xa teña o curso aprobado, este período dedicarase á preparación das probas de acceso á universidade.

⦿ Consideracións relativas á corrección lingüística en Bacharelato

Nas probas escritas poderá descontarse ata un 20% da cualificación por erros ortográficos e gramaticais. Unha palabra escrita incorrectamente de forma reiterada só se contabilizará unha vez. Isto non é aplicable á incorrecta colocación dos pronomes, ao emprego de tempos compostos nin á acentuación diacrítica.

Tipos de erros:

- **Moi graves** (desconto 0,2 puntos cada un): solucións alleas ao estándar no nivel morfolóxico e sintáctico, por exemplo o uso de tempos compostos ou a incorrecta colocación dos clíticos. Tamén se considerarán faltas moi graves outro tipo de erros sintácticos, como por exemplo os anacolutos.
- **Graves** (desconto 0,1 puntos cada un): solucións alleas ao estándar no nivel léxico, por exemplo o emprego de formas como *silla, *hasta ou *rodilla... Tamén se considerará falta grave a incorrecta acentuación diacrítica.

- **Leves** (desconto 0,05 puntos cada un): solucións ortográficas contrarias ao estándar vixente (b/v, h...), acentuación non diacrítica, contraccións etc. Cada dous erros deste tipo descontan, polo tanto, unha décima (0,1).

⊙ Consideracións relativas á actitude durante as probas

A superación dos exames deberá obterse de forma lícita. Polo tanto, o feito de copiar nun exame, colaborar activamente para que un compañeiro/a copie, levar teléfono móbil, auriculares, *chuletas* (aínda que non sexan usados) ou participar en calquera actividade ou estratexia para mellorar os resultados propios ou alleos mediante procedementos deshonestos, suporá a retirada inmediata do citado exame, obtendo unha cualificación de 0 puntos.

RÚBRICA PARA A AVALIACIÓN DA EXPRESIÓN ORAL

	ADQUIRE COMPLETAMENTE (4)	LOGRA (3)	PROGRESA (2)	PRECISA APOIO (1)
ADECUACIÓN	Coñece as diferenzas entre discursos formais e espontáneos e desenvólvese correctamente e no rexistro adecuado. Emprega diversas fórmulas de cortesía, saúdo e despedida.	Utiliza o rexistro adecuado á intención comunicativa e ao contexto, con algunha dificultade.	Coñece as diferenzas entre discursos formais e espontáneos, pero ten dificultades para adecuarse á situación.	Ten dificultades para distinguir entre discursos formais e espontáneos e utiliza un rexistro totalmente inadecuado.
COHERENCIA	Presenta as ideas con orde e de xeito claro e coherente.	Presenta as ideas de xeito claro e coherente, con algunha excepción.	A presentación de ideas é clara e correcta, con algunhas excepcións.	Presenta as ideas de xeito desordenado e incoherente.
COHESIÓN	Emprega diferentes conectores e evita as repeticións.	Emprega diferentes conectores.	Emprega algúns conectores textuais.	Presenta discursos incoherentes.
CORRECCIÓN	Respecta as normas morfosintácticas (en especial a colocación do pronome átono), así como a fonética galega, e utiliza léxico adecuado.	Comete algún erro de pronuncia ou na colocación dos pronomes; corrixe os castelanismos.	Comete algúns erros de pronuncia ou na colocación dos pronomes.	Comete moitos erros morfosintácticos e de pronuncia.
PRONUNCIA E FLUIDEZ	Exprésase con fluidez e respecta as regras prosódicas e fonéticas do galego. Pronuncia de xeito adecuado as sete vogais, o <i>n</i> velar e o fonema fricativo palatal xordo.	Exprésase con fluidez e pronuncia de xeito adecuado, con algún erro.	Exprésase con progresiva fluidez e pronuncia de xeito adecuado, con algúns erros.	Carece de fluidez e pronuncia de xeito inadecuado.
RIQUEZA LÉXICA	Presenta riqueza léxica, emprega vocabulario estudado na clase e usa expresións propias do galego.	Incorpora algúns termos estudados na clase e usa algunha expresión propia do galego.	Utiliza algún termo estudado na clase.	Presenta pobreza léxica.

ASPECTOS PROSÓDICOS	Fai un uso consciente dos elementos prosódicos (pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume).	Emprega conscientemente os elementos prosódicos (pronuncia, ton, timbre e volume), con algunha excepción.	Ten dificultades para controlar o volume de voz e non usa conscientemente os outros elementos prosódicos.	Obvia o coidado dos elementos prosódicos nas súas intervencións.
LINGUAXE NON VERBAL	Fai un uso consciente e adecuado da linguaxe non verbal (os xestos e a mirada).	Ten algunha dificultade para manexar a súa linguaxe non verbal, pero fai un uso consciente desta.	Fai un uso consciente dos xestos e a mirada, con moitas dificultades.	Descoida totalmente a linguaxe non verbal.
ESCOITA ACTIVA	Posúe habilidades de escoita activa. Mantén unha actitude respectuosa e atenta ante as intervencións alleas e comenta as contribucións dos interlocutores.	Desenvolve habilidades de escoita activa. Mantén unha actitude respectuosa e atenta ante as intervencións alleas.	Mantén unha actitude correcta ante as intervencións alleas, con algunha excepción.	Adopta unha actitude xeralmente incorrecta e irrespectuosa ante as intervencións alleas.
RESPECTO ÁS NORMAS DE INTERACCIÓN	Respecta sempre as normas de interacción e cortesía. Intervén na súa quenda, respecta e valora as opinións alleas e rexeita e evita a linguaxe discriminatoria.	Respecta sempre as normas de interacción. Intervén na quenda que lle corresponde e evita a linguaxe discriminatoria.	Intervén na súa quenda, con algunha excepción.	Non respecta, polo xeral, as normas de interacción.
ARGUMENTACIÓN	Desenvolve argumentos de forma clara, comprensible e coherente e cinguese ao tema.	Desenvolve argumentos de forma lóxica e comprensible e cinguese ao tema, con algunha excepción.	Desenvolve argumentos de forma lóxica e comprensible, con algunhas excepcións, e divaga nalgún punto.	Os argumentos carecen de lóxica e desenvolvemento e tende á divagación.
DEFENSA DA SÚA POSTURA	Defende a súa postura mostrando autoconfianza, sentido crítico, capacidade de diálogo e tolerancia cara ás opinións alleas.	Defende a súa postura mostrando autoconfianza e certa capacidade de diálogo.	Defende a súa postura mostrando autoconfianza.	Non defende a súa postura ou faino de xeito irreflexivo e intolerante.

RÚBRICA PARA A AVALIACIÓN DA EXPRESIÓN ORAL PLANIFICADA

	ADQUIRE COMPLETAMENTE (4)	LOGRA (3)	PROGRESA (2)	PRECISA APOIO (1)
PLANIFICACIÓN	Elabora guións para organizar os contidos, aplica técnicas e estratexias estudadas na clase e practica en voz alta.	Elabora guións para organizar os contidos, trata de aplicar técnicas e practica en voz alta.	Elabora guións para organizar os contidos.	Non planifica a súa exposición.

ADECUACIÓN	Coñece as diferenzas entre discursos formais e espontáneos, adecúa a pronuncia á finalidade da práctica oral e incorpora palabras do rexistro formal. Adapta o tempo da exposición convenientemente.	Adecúa a súa pronuncia e léxico á finalidade da práctica oral, con algunha dificultade. Adapta o tempo da exposición, de maneira aproximada.	Coñece as diferenzas entre discursos formais e espontáneos, pero ten dificultades para adecuarse á situación, así como ao tempo esixido.	Ten dificultades para distinguir entre discursos formais e espontáneos, utiliza un rexistro totalmente inadecuado e o tempo é excesivo ou insuficiente.
COHERENCIA	A selección e ordenación de ideas é axeitada e a exposición consta de presentación, desenvolvemento e conclusión.	A ordenación de ideas é correcta, pero a exposición carece de presentación ou conclusión.	Ordena as ideas, pero presenta algúns fallos e non segue a estrutura adecuada.	Presenta as ideas de xeito desordenado e incoherente e a exposición carece de estrutura.
COHESIÓN	Emprega diversos conectores e evita as repeticións.	Emprega diferentes conectores.	Emprega algúns conectores textuais.	Presenta un discurso inconexo.
CORRECCIÓN	Respecta as normas morfosintácticas (en especial a colocación do pronome átono), así como a fonética galega, e utiliza léxico adecuado.	Comete algúns erros de pronuncia ou na colocación dos pronomes; corrixe os castellanismos.	Comete algúns erros de pronuncia ou na colocación dos pronomes.	Comete moitos erros morfosintácticos e de pronuncia.
PRONUNCIA E FLUIDEZ	Exprésase con fluidez e respecta as regras prosódicas e fonéticas do galego. Pronuncia de xeito adecuado as sete vogais, o <i>n</i> velar e o fonema fricativo palatal xordo.	Exprésase con fluidez e pronuncia de xeito adecuado, con algún erro.	Exprésase con progresiva fluidez e pronuncia de xeito adecuado, con algúns erros.	Carece de fluidez e pronuncia de xeito inadecuado.
RIQUEZA LÉXICA	Incorpora léxico formal estudado na clase; emprega expresións propias do galego e evita o uso de coloquialismos e palabras <i>comodin</i> .	Incorpora léxico formal estudado na clase e emprega algunhas expresións propias do galego.	Incorpora algún termo formal estudado na clase.	Presenta pobreza léxica.
LINGUAXE NON VERBAL	Fai uso da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada).	Ten algunhas dificultades para manexar a súa linguaxe non verbal, pero fai un uso consciente desta e coida a posta en escena.	Coida a posta en escena, pero non fai un uso consciente dos xestos e a mirada.	Descoida totalmente a linguaxe non verbal.
AUTOCONTROL DAS EMOCIÓNS	Manifesta certo autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con seguridade e autoconfianza.	Manifesta autocontrol das emocións ao longo da exposición, con algunhas excepcións.	Ten dificultades en canto ao autocontrol das emocións, pero progresa e remata a exposición.	A falta de control das emocións impídelle rematar a exposición.
CONTIDO	Domina o tema e trátalo de forma orixinal, xerando interese. Utiliza exemplos para facilitar a comprensión.	Domina o tema e trátalo de forma correcta. Utiliza algún exemplo para facilitar a comprensión.	Domina o tema e trátalo de forma correcta, pero non utiliza exemplos.	Non domina o tema ou trátalo de xeito inadecuado.
PRESENTACIÓN	Acompaña a exposición con soportes audiovisuais e emprégoas de xeito fluído.	Emprega un programa informático para acompañar a exposición, con algunha dificultade na coordinación.	Emprega un programa informático, pero ten moitas dificultades para manexalo durante a exposición.	Non utiliza soportes audiovisuais.

RÚBRICA PARA A AVALIACIÓN DO TRABALLO DIARIO

	SATISFACTORIO (100%-70%)	BÁSICO (70 % - 40 %)	ESCASO (40 % - 0 %)
<p>Participación na aula</p> <p>[Atención, conduta disruptiva, material de traballo, puntualidade...]</p> <p>[0,50 ptos.]</p>	<p>Segue sempre con atención e interese as explicacións do profesor. Mostra unha actitude positiva cara á materia, participando no desenvolvemento das actividades.</p> <p>Amosa unha actitude colaborativa e de respecto. Nunca ten actitude disruptiva.</p> <p>[0,50 - 0,35]</p>	<p>Non sempre segue con atención e interese as explicacións do profesor. A súa actitude é pouco activa e participativa: non acostuma participar no desenvolvemento das actividades.</p> <p>En varias ocasións distraese ou fala cos compañeiros/as.</p> <p>Amosa unha actitude de respecto e colaborativa. Case nunca lle hai que chamar a atención pola súa actitude disruptiva.</p> <p>[0,35 - 0,20]</p>	<p>Só en ocasións segue con atención e interese as explicacións do profesor. A súa actitude acostuma ser pasiva en relación con ditas explicacións. Adoita distraerse ou falar cos compañeiros/as. Nalgunha ocasión estivo traballando outra materia.</p> <p>Ás veces non amosa unha actitude de respecto e colaborativa. É habitual a súa actitude disruptiva, e houbo que chamarlle a atención varias veces ao longo do trimestre por interromper as clases.</p> <p>[0,20 - 0]</p>
<p>Traballo</p> <p>[Realización en prazo das tarefas encomendadas, actividades no caderno ao día, traballo diario na aula e na casa...]</p> <p>[0,50 ptos.]</p>	<p>Sempre ten o material necesario (libro, caderno...). Realiza as tarefas indicadas na aula, intentando sempre aproveitar o tempo dispoñible.</p> <p>Acostuma responder correctamente as preguntas formuladas polo profesor.</p> <p>Realiza sempre as tarefas indicadas para a casa, cumprindo os prazos indicados.</p> <p>[0,50 - 0,35]</p>	<p>En ocasións non trae o material necesario e/ou non sempre realiza as tarefas indicadas na aula con aproveitamento.</p> <p>Só en ocasións responde correctamente as preguntas formuladas polo profesor.</p> <p>Non sempre realiza as tarefas indicadas para a casa, ou non as fai nos prazos indicados.</p> <p>[0,35 - 0,20]</p>	<p>Non acostuma aproveitar o tempo dispoñible na aula para a realización das tarefas indicadas.</p> <p>Case nunca responde as preguntas formuladas polo profesor, ou non o fai correctamente.</p> <p>Só en ocasións realiza as tarefas indicadas para a casa.</p> <p>[0,20 - 0]</p>
	<p>A case total ausencia dos aspectos sinalados na primeira columna ou o abandono manifesto da materia implicarán unha nota de 0 ptos.</p>		
Cualificación			

9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

O proceso de ensino-aprendizaxe é dinámico e participativo. Como docentes temos que dispor de instrumentos que nos permitan ir calibrando e reaxustando as nosas debilidades e fortalezas e aqueles aspectos que o necesiten, un control permanente da calidade co fin de mellorar o proceso.

Para avalialo, cómpre realizar unha recollida sistemática de información. Para iso describiremos unha listaxe de indicadores de logro que nos permitirán observar o avance do proceso, o cumprimento da programación e a práctica docente. Este traballo de reflexión sobre o proceso de ensino e a práctica docente permitiranos:

- Diagnosticar os puntos fortes e débiles.
- Coñecer o punto de partida do alumnado, facilitando a adaptación do currículo e a toma de decisións respecto á organización da programación.
- Regular a aprendizaxe do alumnado, a metodoloxía, o nivel de esixencia, a cantidade de contidos... en función do desenvolvemento acadado polo alumno/a.
- Prever ou estimar os rendementos e desempeños do alumnado.
- Reconducir os distintos elementos da formación en función do progreso do alumno/a.
- Atender ás esixencias da Administración no seguimento e control da práctica docente.
- Introducir propostas de mellora.

Como instrumento para avaliar o proceso de ensino-aprendizaxe, temos unha escala de valoración descritiva de carácter trimestral:

O PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE		
INDICADORES DE LOGRO	VALORACIÓN	PROPOSTA DE MELLORA
1. Realízase a avaliación inicial ao principio do curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes.		
2. Detéctanse os coñecementos previos de cada unidade didáctica.		
3. Revisanse con frecuencia os traballos propostos na aula e fóra dela.		
4. Proporcionase a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como poder melloralas.		
5. Corríxense e explícanse de forma habitual os traballos e as actividades do alumnado, e danse pautas para a mellora das súas aprendizaxes.		
6. Utilízanse suficientes criterios de avaliación que atendan de xeito equilibrado a avaliación dos diferentes contidos.		
7. Favorécense os procesos de autoavaliación e coavaliación.		
8. Propóñense novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente.		
9. Propóñense novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia.		

10. Utilízanse diferentes técnicas de avaliación en función dos contidos, do nivel dos estudantes etc.		
11. Empréganse diferentes medios para informar dos resultados aos estudantes e aos pais e nais.		

Podemos complementar a análise con este instrumento, unha escala numérica:

O PROCESO DE ENSINO - APRENDIZAXE				
INDICADORES DE LOGRO	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender o alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Déuselle un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Esta escala pode servirnos para coñecer como docentes a diversidade da aula antes do comezo das clases.

ESCALA PARA AVALIAR A DIVERSIDADE				
[1 = nunca; 2 = ás veces; 3 = normalmente; 4 = sempre]	1	2	3	4
Que fago para coñecer a composición da clase.				
Pasar unha proba ao comezo do curso escolar.				
Ler os informes anteriores.				
Ver os resultados da avaliación.				
Facilitama o xefa de estudos.				
Facilitanma nas reunións de grupo.				
Consúltoa directamente no Xade.				

Teño en conta a diversidade á hora de organizar a clase, de crear os grupos etc.				
A miña programación ten en conta a diversidade.				
Doulle a cada alumno/a a explicación que precisa.				
No grupo grande.				
No grupo pequeno.				
De forma individual.				
Propoño exercicios de diferente nivel en cada unidade e cada exame.				
Teño en conta ao alumnado que se afasta da media dos resultados (tanto por arriba como por abaixo).				
OBSERVACIÓNS:				

A práctica docente pode avaliarse ademais con estes indicadores de logro:

A PRÁCTICA DOCENTE				
INDICADORES DE LOGRO	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécenselle a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino-aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas, traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. O profesorado implícase nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo etc. están vinculadas aos estándares.				

17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				
--	--	--	--	--

Na seguinte táboa, o alumnado poden avaliar a práctica docente. Trátase dunha escala de valoración numérica combinada con valoracións descritivas, de carácter trimestral:

ESCALA PARA QUE O ALUMNADO AVALÍE A PRÁCTICA DOCENTE										
MATERIA:		/ Trimestre:		/ CURSO:		/ SEXO: Muller ☐ Home ☐				
Valora de 0 a 9		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	O profesor/a domina a materia.									
2	É xusto/a nas cualificacións.									
3	Relaciona a materia con cuestións do teu interese.									
4	Dá oportunidade para presentar dúbidas.									
5	Favorece a participación na clase.									
6	Esperta a curiosidade do alumnado.									
7	Motiva a aprender.									
8	Parece interesado e ilusionado pola súa materia.									
9	Fomenta a colaboración entre os compañeiros.									
10	Trátase dun profesor ou profesora con personalidade.									
11	Ten unha boa opinión do grupo.									
O que máis me gustou do trimestre foi...										
O que menos me gustou do trimestre foi...										

10. PLAN DE SUPERACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES DE CURSOS ANTERIORES

Aqueles alumnos/as que promocionaron ao curso seguinte pero non aprobaron a materia de Lingua Galega e Literatura serán obxecto, ao longo do curso, dun seguimento levado a cabo polo profesor ou profesora do Departamento que imparta a materia no grupo ao que pertence o alumno/a.

Este profesor ou profesora informará ao alumnado sobre:

- as diferentes vías para aprobar a materia pendente,
- quen vai ser o/a responsable da avaliación,
- que contidos se van esixir,
- que actividades concretas debe realizar e en que prazos,
- cales son as datas previstas para a realización das probas.

10.1. Alumnado da ESO coa materia pendente

Aqueles alumnos e alumnas da ESO que teñan a materia pendente dun curso anterior poderán superala por medio dalgún dos procedementos seguintes:

1. Realización dunha proba parcial en cada avaliación

En cada avaliación, o profesor/a entregalle ao alumnado que teña coa materia pendente nos grupos en que imparte docencia material de traballo tomando como base os obxectivos, estándares de aprendizaxe e mínimos esixibles indicados na correspondente programación de cada nivel. O alumnado realizará este traballo, que será supervisado periodicamente polo profesor/a.

Finalmente, o alumnado realizará unha proba escrita baseada nas actividades realizadas previamente. A nota final será a cualificación media das tres probas; considérase a materia aprobada se se acada un mínimo de 5 puntos.

- 2. Aprobando as dúas primeiras avaliacións do curso actual.** Posto que esta materia ten, aínda que non plenamente si maioritariamente, contidos progresivos, aquel alumnado que aprobe as dúas primeiras avaliacións do seu curso actual, considerárase que tamén aprobou a materia pendente. A cualificación será a media das cualificacións obtidas nesas dúas avaliacións.
- 3. Asistindo ás clases de reforzo para a recuperación das materias pendentes fóra do horario lectivo da ESO.** Este programa de reforzo está atendido por profesorado do departamento, que se coordina cos profesores/as dos distintos niveis. A avaliación farase dentro do programa realizando probas ao longo do trimestre.
- 4. Exame final.** En caso de non aprobar a materia polas anteriores vías, o alumnado poderá realizar a correspondente proba final, establecida pola xefatura de estudos. Considerárase aprobada a materia pendente se se acada un mínimo de 5 puntos.

10.2. Alumnado de Bacharelato coa materia pendente

O alumnado de 2º de Bacharelato coa materia pendente de 1º curso poderá superar esta materia mediante os seguintes procedementos:

- 1. Realización dunha proba parcial en cada avaliación.** O alumnado realizará un exame escrito en cada avaliación. A nota final será a cualificación media das tres probas (tendo

en conta a nota real de cada avaliación e non a ponderada); considérase aprobada a materia pendente se se acada un mínimo de 5 puntos.

2. **Aprobando as dúas primeiras avaliacións do curso actual.** Posto que esta materia ten, aínda que non plenamente si maioritariamente, contidos progresivos, aquel alumnado que supere a materia de Lingua Galega e Literatura de 2º Bacharelato na primeira e na segunda avaliación considerárase que tamén aprobou a materia pendente de 1º Bacharelato. A cualificación será a media das cualificacións obtidas nesas dúas avaliacións.
3. **Convocatoria extraordinaria.** No caso de non aprobar a materia polas anteriores vías, o alumnado poderá presentarse a unha proba extraordinaria. Considérase aprobada a materia pendente se se acada nesta proba un mínimo de 5 puntos.

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Nas primeiras semanas do curso realizarase unha proba ou unha observación sistemática na aula para a avaliación inicial, co obxectivo de verificar o nivel co que chega o alumnado a cada curso, para saber cal é a situación media da aula e para detectar posibles necesidades de reforzo, apoio ou outras medidas.

Así mesmo, tamén nas primeiras semanas, o Departamento de Orientación convoca o profesorado de cada curso a unha sesión de avaliación inicial: posta en común de informes de cursos anteriores, coñecemento previo por parte do profesorado, información recadada na avaliación inicial de cada materia etc.

Estas dúas medidas axudan a coñecer o perfil de cada grupo e a detectar dificultades individuais ou colectivas merecedoras de medidas axeitadas.

AVALIACIÓN INICIAL DEPARTAMENTO LINGUA GALEGA E LITERATURA		
PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS	TEMPORIZACIÓN
Observación sistemática	Escalas de observación. Listas de control. Diario de clase.	Desde o inicio do curso ata a reunión de <i>avaliación inicial</i>
Probas específicas	Probas obxectivas con diferente grao de dificultade en función do curso.	1ª semana do curso
Cuestionarios	Con preguntas pechadas e abertas para coñecer os seus hábitos lingüísticos.	Durante o primeiro trimestre
Cuestionarios	Con preguntas pechadas e abertas para coñecer hábitos, afeccións, potencialidades.	Durante o primeiro trimestre
Análise dos resultados da <i>avaliación inicial</i>	Reunión co Departamento de Orientación. Avaliación, titor/a e grupo de profesores.	No primeiro trimestre

Información ás familias	Reunión individual para os casos concretos e solicitude do seu consentimento.	No primeiro trimestre
-------------------------	---	-----------------------

Canto ao modelo desta avaliación inicial, no Departamento de Lingua Galega e Literatura emprégase un tipo de proba bastante semellante en todos os cursos; dado que a aprendizaxe dunha lingua progresa en espiral, os contidos, as competencias e os obxectivos para cada un dos cursos só se distinguirán no grao de profundidade en que sexan traballados polo docente e no grao de autonomía que deberá mostrar o alumnado. Así pois, na proba cambia o grao de dificultade en relación ao nivel de aprendizaxe no que se atopa cada alumno/a e acostuma constar, basicamente, de dúas partes:

- avaliación da competencia comunicativa: actividades de comprensión e expresión a partir dun texto (habitualmente escrito, pero tamén pode ser oral);
- preguntas sinxelas sobre contidos impartidos nos cursos anteriores: cuestións gramaticais, lingua e sociedade e literatura.

A avaliación inicial deberá servir, entre outras cousas, para detectar cales das catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) son as máis deficitarias e darlles prioridade no desenvolvemento do currículo.

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Neste apartado establecerase de que xeito se atenderá a diversidade na aula, entendendo como tal non só alumnado con NEAE (Necesidades Específicas de Apoio Educativo) ou NEE (Necesidades Educativas Especiais), senón o feito de atender a cada alumno/a segundo as súas características persoais.

Descrición do grupo despois da avaliación inicial

Á hora de establecer as medidas de atención á diversidade e inclusión, habemos de recompilar, en primeiro lugar, diversa información sobre cada grupo de alumnos e alumnas; como mínimo, debe coñecerse a relativa a:

- O número de alumnos e alumnas.
- O funcionamento do grupo (clima da aula, nivel de disciplina, atención...).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto ao desenvolvemento de contidos curriculares.
- As necesidades que se puidesen identificar; cómpre pensar nesta fase en como se poden abordar (planificación de estratexias metodolóxicas, xestión da aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas etc.).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto aos aspectos competenciais.
- Os desempeños competenciais prioritarios que hai que practicar no grupo nesta materia.
- Os aspectos que se deben ter en conta ao agrupar os alumnos e as alumnas para os traballos cooperativos.
- Os tipos de recursos que se necesitan adaptar a nivel xeral para obter un logro óptimo do grupo.

Necesidades individuais

A avaliación inicial facilítanos non só coñecemento acerca do grupo como conxunto, senón que tamén nos proporciona información acerca de diversos aspectos individuais dos nosos estudantes. A partir dela poderemos:

- Identificar os alumnos e alumnas que necesitan un maior seguimento ou personalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe. (Débese ter en conta aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar etc.).
- Saber as medidas organizativas a adoptar. (Planificación de reforzos, situación de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
- Establecer conclusións sobre as medidas curriculares a adoptar, así como sobre os recursos que se van empregar.
- Analizar o modelo de seguimento que se vai utilizar con cada un deles.
- Acoutar o intervalo de tempo e o modo en que se van avaliar os progresos destes estudantes.
- Fixar o modo en que se vai compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe, especialmente co titor ou titora e coa orientadora do centro.

Para un correcto diagnóstico da diversidade e para poder atender as distintas necesidades de forma correcta, servirémonos de distintos recursos como as seguintes ferramentas para o tratamento da diversidade:

1. RÚBRICA PARA AVALIAR O TRATAMENTO DE DIVERSIDADE INDIVIDUAL

ALUMNO/A:		GRUPO:	
TRATAMENTO DA DIVERSIDADE INDIVIDUAL		MEDIDAS PARA A DIVERSIDADE	GRAO DE CONSECUCCIÓN
DIVERSIDADE NA COMPRENSIÓN	Non ten ningunha dificultade para entender os contidos.	Seleccionar contidos cun grao maior de dificultade.	
	Entende os contidos, pero, en ocasións, resúltanlle difíciles.	Seleccionar os contidos significativos de acordo á súa realidade.	
	Ten dificultades para entender os contidos que se presentan.	Seleccionar os contidos mínimos e expoñelos simplificando a linguaxe e a información gráfica.	
DIVERSIDADE DE CAPACITACIÓN E DESENVOLVEMENTO	Non ten dificultades (alumnos de altas capacidades).	Potenciar estas a través de actividades que lles permitan poñer en xogo as súas capacidades.	
	Ten pequenas dificultades.	Propoñer tarefas nas que a dificultade sexa progresiva de acordo ás capacidades que se vaian adquirindo.	
	Ten dificultades.	Seleccionar aquelas tarefas de acordo ás capacidades do alumnado, que permitan alcanzar os contidos mínimos esixidos.	
	Mostra un grande interese e motivación.	Seguir potenciando esta motivación e interese.	

ALUMNO/A:		GRUPO:	
TRATAMENTO DA DIVERSIDADE INDIVIDUAL		MEDIDAS PARA A DIVERSIDADE	GRAO DE CONSECUCIÓN
DIVERSIDADE DE INTERESE E MOTIVACIÓN	O seu interese e motivación non destacan.	Fomentar o interese e a motivación con actividades e tarefas variadas.	
	Non ten interese nin motivación.	Fomentar o interese e a motivación con actividades e tarefas máis procedementais e próximas á súa realidade.	
DIVERSIDADE NA RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS	Encontra solucións aos problemas que se presentan en todas as situacións.	Seguir fomentando esta capacidade.	
	Encontra solucións aos problemas que se presentan nalgunhas situacións.	Propoñer problemas cada vez con maior grao de dificultade.	
	Ten dificultades para resolver problemas nas situacións que se presentan.	Propoñer problemas de acordo ás súas capacidades para ir desenvolvéndoas.	
DIVERSIDADE NA COMUNICACIÓN	Exprésase de forma oral e escrita con claridade e corrección.	Propoñer tarefas que sigan perfeccionando a expresión oral e a escrita.	
	Ten algunha dificultade para expresarse de forma oral e escrita.	Propoñer algunhas tarefas e debates nos que o alumnado teña que utilizar expresión oral e escrita co fin de melloralas.	
	Ten dificultades para expresarse de forma oral e escrita.	Propoñer actividades co nivel necesario para que o alumnado adquira as ferramentas necesarias que lle permitan mellorar.	

2. RÚBRICA PARA AVALIAR O TRATAMENTO DA DIVERSIDADE NO GRUPO

TRATAMENTO DA DIVERSIDADE NO GRUPO		MEDIDAS PARA A DIVERSIDADE	GRAO DE CONSECUCIÓN
DE COMUNICACIÓN	A comunicación profesor/a - grupo non presenta grandes dificultades.	Non se necesitan medidas.	
	A comunicación profesor/a - grupo ten algunhas dificultades.	Propoñer estratexias para mellorar a comunicación.	
	A comunicación profesor/a - grupo ten grandes dificultades.	Descubrir a causa das dificultades e propoñer medidas que as minimicen.	
DE INTERESE E MOTIVACIÓN	O grupo está motivado e ten grande interese.	Non se necesitan medidas.	
	Parte do alumnado está desmotivado e ten pouco interese.	Propoñer estratexias que melloren o interese e a motivación desa parte do alumnado.	

TRATAMENTO DA DIVERSIDADE NO GRUPO		MEDIDAS PARA A DIVERSIDADE	GRAO DE CONSECUCIÓN
	O grupo non ten interese e está pouco motivado.	Descubrir a causa da desmotivación e propoñer medidas que as minimicen.	
DE ACTITUDE E COLABORACIÓN	O grupo ten boa actitude e sempre está disposto a realizar as tarefas.	Non se necesitan medidas.	
	Parte do alumnado ten boa actitude e colabora.	Propoñer actividades de grupo nas que asuma responsabilidades o alumnado menos motivado.	
	O grupo ten mala actitude e non colabora nas tarefas.	Descubrir as causas do problema e adoptar medidas, estratexias etc. para minimizar esas actitudes.	

13. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO

Segundo o establecido no Decreto 86/2015, de 25 de xuño, polo que se regula o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, os elementos transversais que se deben traballar a través de todas as materias son os seguintes:

- Comprensión lectora.
- Expresión oral e escrita.
- Comunicación audiovisual.
- Tecnoloxías da información e da comunicación.
- Emprendemento.
- Educación cívica e constitucional.

Deste xeito, ademais dos contidos específicos da materia de Lingua Galega e Literatura, o departamento contribuirá á formación integral do alumnado mediante actividades que desenvolvan aspectos transversais fundamentais para a aprendizaxe en valores esenciais. Os temas transversais serán tratados en textos de natureza diversa que serán analizados ao longo do curso e poderán tamén servir de punto de partida para reflexións persoais expostas por escrito ou ben diálogos e debates orais durante a clase. Tamén se poderá partir doutros materiais audiovisuais que, referíndose ao currículo da nosa materia, teñan relación con algún dos temas da transversalidade.

O profesorado será sempre claro referente na dirección ética axeitada que se deba adoptar en cada caso, sen menosprezo da liberdade de pensamento que, dentro dos límites do razoábel, poidan presentar os alumnos e alumnas e corruxará aquelas actitudes e opinións que considere lesivas para os valores como a igualdade, a responsabilidade, a solidariedade e a tolerancia.

Intentaremos lograr, entre outros, os seguintes obxectivos:

- Tomar conciencia das situacións de desigualdade económica, cultural, relixiosa, lingüística do mundo entendendo que, máis que un mal inevitábel, son realidades que se poden cambiar.

- Analizar as causas dos conflitos no mundo, tanto a nivel de relacións interpersoais como a nivel de Estados. Aprender a importancia de resolver as discrepancias a través do diálogo, o respecto e a tolerancia.
- Valorar as linguas como medios de comunicación en pé de igualdade e insistir na importancia de que todas elas, así como os seus falantes, gocen dos mesmos dereitos.
- Fomentar o interese por coñecer outras culturas diferentes da nosa. Aprender a respectalas e a valoralas.
- Fomentar o respecto polo medio ambiente e adquirir hábitos que contribúan á súa conservación.
- Identificar e corrixir as actitudes que resulten discriminatorias ou ofensivas coas mulleres. Eliminar os compoñentes sexistas no uso da lingua
- Aprender a vivir a propia sexualidade con responsabilidade e madurez, respectando as opcións e comportamentos sexuais dos demais
- Gozar dos períodos de lecer con actividades que enriquezan a persoa (lectura, música, deporte, contacto coa natureza...), usando a diversión procedente da tecnoloxía (televisión, internet, consolas de videoxogos...) de maneira responsábel e moderada.
- Entender a importancia de estar ben informados dos aspectos máis relevantes da sociedade e mostrar unha actitude crítica ante as mensaxes procedentes dos medios de comunicación.

Un dos obxectivos da nosa área é o desenvolvemento do pensamento crítico do alumno/a. Este pensamento crítico debe contextualizarse na realidade da sociedade galega; neste sentido, a técnica do comentario crítico, a elaboración de artigos e informes tras a investigación dun determinado asunto na prensa,ponse tamén ao servizo do tratamento dos temas transversais.

14. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Sobre as actividades complementarias e extraescolares aínda non podemos ofrecer o suficiente detalle, pois en moitos casos dependemos de factores externos. Ofreceremos a nosa colaboración ao Equipo da Biblioteca, ao Equipo de Dinamización da Lingua Galega, así como á Vicedirección do centro na organización de actividades relacionadas coa nosa materia.

Actividades complementarias

Estas actividades estarán centradas na investigación arredor da lingua, da cultura, da historia e das tradicións: Día de Rosalía, Día da Poesía, actividades relacionadas coa celebración do Día das Letras Galegas...

Actividades extraescolares

Algunhas das actividades que se poidan desenvolver ao longo do curso dependerán do interese do alumnado ou do seu custo. Entre outras posibilidades, sinalamos as seguintes:

- Visita ao Museo do Pobo Galego e á Cidade da Cultura (Santiago de Compostela).
- Ruta rosaliana: Casa-Museo de Rosalía (Padrón), Panteón de Galegos Ilustres (Santiago de Compostela)...
- Visita a Rianxo: Casa Museo de Manuel Antonio, Roteiro Castelao.
- Asistencia a representacións teatrais, segundo a oferta das diferentes compañías ou das institucións: Centro Dramático Galego, Concello de Vilagarcía etc.

- Asistencia a sesións de contacontos, conferencias, charlas con axentes sociais etc. sobre temas de interese para a materia en particular e para a cultura e a arte galegas en xeral.
- Visualización de cine en galego.

15. ACTIVIDADES DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR DO CENTRO

A lectura de obras literarias é un recurso moi importante para a aprendizaxe lingüística (desenvolvemento da comprensión e da expresión, adquisición de vocabulario, corrección gramatical etc.), pero ante todo debemos fomentar que o alumnado lea con pracer na nosa lingua, pois o encontro coa literatura é tamén un camiño para encontrarse coa lingua. Con este obxectivo, en cada nivel determinarase unha obra de lectura obrigada en cada trimestre, e a súa avaliación aparece contemplada nos criterios de cualificación de cada nivel.

Ademais, co mesmo obxectivo de fomentar a lectura entre o alumnado, proporase unha relación de lecturas voluntarias por niveis. Estas lecturas poden ser propostas tanto polo profesorado como polo alumnado. Unha vez acordada a lectura entre o profesor/a e o alumno/a, porase un prazo para a lectura e acordarase o instrumento de avaliación: un traballo escrito, unha exposición oral ou algún traballo vinculado ás TIC (presentación, videocreación...). Estas lecturas poderán incrementar a nota final de cada avaliación: outorgarase ata 0'50 puntos por lectura, permitíndose ata un máximo de 1 punto en cada avaliación.

Así pois, as actividades fundamentais vinculadas ao Proxecto lector son:

- Lectura de tres obras literarias, como mínimo, en cada curso de ESO e Bacharelato; o alumno/a debe demostrar a súa lectura comprensiva a través de probas escritas ou orais, ou ben a través da elaboración dun traballo.
- Lecturas voluntarias, que serán tidas en conta na cualificación da avaliación.
- Fomento da participación en certames literarios que se poidan convocar dentro do centro ou externos.
- Fomento da participación no club de lectura do centro.
- Achegamento ao autor homenaxeado no Día das Letras Galegas, tanto dentro da aula coma noutras actividades interdisciplinares, para que o alumnado coñeza e valore a figura escollida.

Cada alumno/a deberá ler, como mínimo, unha obra literaria en cada trimestre, que poderá escollerá entre as da seguinte listaxe, aínda que tamén poderá elixir outras se o profesor/a as considera axeitadas:

1º ESO

Corredora, de María Reimóndez (Xerais)

Contos por palabras, de Agustín Fernández Paz (Xerais)

A casa do medo, de Agustín Fernández Paz (Rodeira)

Chamádeme Simbad, de Francisco Castro (Galaxia)

Todo o tempo do mundo, de David Pérez Iglesias (Xerais)

Denébola a Roxa, de Héctor Cajaraville (Baía)

Cando petan na porta pola noite, de Xabier P. Docampo (Xerais)

Usha, de María Reimóndez (Xerais)

Volvo! O regreso de Usha, de María Reimóndez (Xerais)
Kafka e a boneca viaxeira, de Jordi Sierra i Fabra (Galaxia)
O rapaz do vestido, de David Wallians (Sushi Books)
A avoa gánster, de David Wallians (Sushi Books)

2º ESO

Cartas de inverno, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
Cando petan na porta pola noite, de Xabier P. Docampo (Xerais)
Iridium, de Francisco Castro (Galaxia)
Tristes armas, de Marina Mayoral (Xerais)
As Lágrimas de Shiva, de César Mallorquí (Rodeira)
Mentira, de Care Santos (Rodeira)
Verdade, de Care Santos (Rodeira)
Tras a sombra do bruxo, de Francisco Díaz Valladares (Rodeira)
O diario violeta de Carlota, de Gemma Lienas (Galaxia)
Poetízate, de Fran Alonso (Xerais)

3º ESO

O corazón de Xúpiter, de Leticia Costas (Xerais)
Pel de lobo, de Xosé Miranda (Xerais)
O que sei do silencio, de Andrea Maceiras (Xerais)
A caixiña dos rancores, de Héctor Cajaraville (Xerais)
A neve interminable, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
22 segundos, de Eva Mejuto (Xerais)
O cemiterio de barcos, de Francisco Castro (Galaxia)
Penúltimas tendencias, de Carlos Negro (Xerais)

4º ESO

Be water, de Antía Yáñez (Cuarto de Inverno)
Corredores de sombra, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
Noite de voraces sombras, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
Aire negro, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
Os nenos da variola, de María Solar (Galaxia)
Europa Express, de Andrea Maceira (Xerais)
Instrucións para tomar café, de Manuel Núñez Singala (Galaxia)
As palabras feridas, de Jordi Sierra i Fabra (Galaxia)
Durmido sobre os espellos, de Jordi Sierra i Fabra (Galaxia)
Palabras envelenadas, de Maite Carranza (Rodeira)
Cousas, de Castelao (Galaxia)
Os rapaces non calcetan, de T. S. Easton (Sushi Books)
A síndrome de Bergerac, de Pablo Gutiérrez (Rodeira)
Aplicación instantánea, de Carlos Negro (Xerais)

1º BACH.

Ollos de auga, de Domingo Villar (Galaxia)
A praia dos afogados, de Domingo Villar (Galaxia)

Golpes de luz, de Leticia Costas (Xerais)
A memoria da choiva, de Pedro Feijoo (Xerais)
As horas roubadas, de María Solar (Xerais)
Palabras envelenadas, de Maite Carranza (Rodeira)
A arte de trobar, de Santiago Lopo (Xerais)
Flores de ferro, de María Rei Vilas (Galaxia)
Masculino singular, de Carlos Negro (Xerais)

2º BACH.

OBRAS «CLÁSICAS»

A fiestra valdeira, de Rafael Dieste (Galaxia)
Dos arquivos do trasno, de Rafael Dieste (Galaxia)
Retrincos e Un ollo de vidro, de Castelao (Galaxia)
A esmorga, de Eduardo Blanco Amor (Galaxia)
Os biosbardos, de Eduardo Blanco Amor (Galaxia)
Os outros feirantes, de Álvaro Cunqueiro (Galaxia)
Memorias dun neno labrego, de Xosé Neira Vilas (Galaxia)
Vento ferido, de Carlos Casares (Galaxia)
O crepúsculo e as formigas, de X. L. Méndez Ferrín (Xerais)

OBRAS DA LITERATURA ACTUAL

Narrativa

Non hai noite tan longa, de Agustín Fernández Paz (Xerais)
A memoria da choiva, de Pedro Feijoo (Xerais)
As rulas de Bakunin, de Antón Riveiro Coello (Galaxia)
Erros e Tánatos, de Gonzalo Navaza (Xerais)
O lapis do carpinteiro, de Manuel Rivas (Xerais)
Made in Galiza, de Sechu Sende (Galaxia)
Infamia, de Leticia Costas (Xerais)
Amor é unha palabra coma outra calquera, de Francisco Castro (Galaxia)
Virtudes (e misterios), de Xesús Fraga (Galaxia)

Poesía

Masculino singular, de Carlos Negro (Xerais)
Baleas e baleas, de Luísa Castro (Galaxia)
Feliz Idade, de Olga Novo (Faktoría K de Libros)
Terraza, de Fran Alonso (Xerais)

Ensaio

En galego, por que non?, de Manuel Núñez Singala (Galaxia)
Isto si é un home, de Francisco Castro (Galaxia)
Ám@me, de Chis Oliveira e Amada Traba (Galaxia)
Contra todo isto, de Manuel Rivas (Xerais)

Teatro

Unha corrente salvaxe / Historia dunha descoñecida, de Raúl Dans (Laivento)

16. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

A avaliación da programación didáctica é un dos aspectos fundamentais do traballo docente, xa que permite determinar con exactitude os puntos fracos e as fortalezas do traballo desenvolto ao longo de todo un curso académico.

A axeitada posta en marcha de mecanismos de avaliación da programación propiciará unha mellora do traballo nas aulas. Con todo, debemos ter en conta que metodoloxías, materiais, recursos ou actividades que funcionan durante un curso poden non facelo no seguinte. Para minimizar estes inconvenientes, debemos contar cun amplo repertorio de recursos e apoiarnos en metodoloxías que permitan as adaptacións curriculares que sexan precisas.

Á hora de avaliarmos o cumprimento da programación, debemos considerar unha serie de indicadores de logro que teñan en conta como mínimo os seguintes elementos: obxectivos, contidos, consecución dos estándares de aprendizaxe, contribución aos obxectivos xerais da etapa, contribución ao desenvolvemento das competencias clave, procedementos e instrumentos de avaliación, factores que favoreceron o cumprimento da programación e causas de non cumprimento, reflexión sobre as posibles situacións imprevistas acontecidas ao longo do curso e propostas de mellora.

Modelo de avaliación da programación didáctica

Docente:		Curso e grupo:		
	Puntos fortes da programación	Puntos mellorables da programación	Aspectos a manter no próximo curso	Aspectos a mellorar no próximo curso
Cumprimento dos obxectivos xerais da programación				
Desenvolvemento das unidades didácticas				
Desenvolvemento das actividades programadas				
Funcionamento das metodoloxías aplicadas				
Utilización de recursos e materiais didácticos				
Consecución dos estándares de aprendizaxe				
Funcionamento dos procedementos de avaliación				
Pertinencia dos instrumentos de avaliación				
Eficacia das medidas de recuperación				

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave				
Contribución ao desenvolvemento dos obxectivos xerais de etapa				
Dinámica do grupo				
Participación en actividades extraescolares e complementarias				
Medidas de atención á diversidade				
Favorecemento da multidisciplinariedade				
Favorecemento do tratamento integrado de linguas				
Factores que favoreceron o cumprimento da programación				
Causas de non cumprimento da programación				

Anexos

I. COMENTARIO DE TEXTOS 1º Bach. (materia de libre configuración do centro)

INTRODUCCIÓN

Comentarios de textos é unha materia de libre disposición do centro, que se imparte en 1º de Bacharelato, como alternativa á materia de Relixión. Conta cunha carga horaria de unha sesión lectiva semanal. O seu obxectivo inmediato é dotar o alumnado das destrezas necesarias para interpretar e analizar distintos tipos de textos, literarios e non literarios, o que contribuirá á súa preparación para superar a proba de acceso á Universidade no curso seguinte. En última instancia, esta materia pretende contribuír á formación dunha cidadanía crítica, competente e coa maturidade precisa para afrontar o ensino superior.

A análise práctica, tanto no plano formal coma no conceptual, será o eixo vertebrador de todos os contidos. Abordarase nun primeiro momento a comprensión e interpretación textual facendo especial fincapé naqueles aspectos relacionados coa percepción do sentido último do texto e coa información esencial deste. Posteriormente traballarase a produción propia; nesta fase incidirase na didáctica da escritura, ensinándolle ao alumnado as técnicas básicas do proceso e impulsando, así mesmo, as súas habilidades creativas.

CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DE COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave, ou «saber facer», aplícanse a unha gran variedade de contextos académicos, sociais e profesionais.

Admitindo que na ensinanza de análise de textos predomina o carácter instrumental, é necesario recoñecer a estreita relación entre esta área e a adquisición da maioría das sete competencias clave identificadas pola Unión Europea:

- Comunicación lingüística.
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- Competencia dixital.
- Aprender a aprender.
- Competencias sociais e cívicas.
- Espírito de iniciativa e espírito emprendedor.
- Sensibilización e expresións culturais.

O currículo da materia Comentario de textos contribúe decisivamente ao desenvolvemento de todos os aspectos que compoñen a competencia en comunicación lingüística. Alén diso, as habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada e a capacidade de converter a lingua en obxecto de observación, aínda que se adquiren nunha lingua, son transferidos e aplicados á aprendizaxe doutras. Esta aprendizaxe contribúe, á vez, a mellorar a competencia sobre o uso de linguaxe en xeral. Aprende a falar, escoitar, ler e escribir, para comunicarse cos outros, mais tamén a adquirir novos coñecementos. A linguaxe, alén de ferramenta de comunicación, é un medio para representar o mundo e é a base do pensamento e do coñecemento. O acceso ao saber e á construción de coñecementos a través da linguaxe está directamente relacionado coa competencia Aprender a aprender.

Por outra parte, aprender a técnica de análise comentario de textos tamén é aprender a analizar e resolver problemas, deseñar plans e emprender procesos de toma de decisións, xa que unha das funcións da linguaxe é regular e dirixir a nosa propia actividade. Polo tanto, a adquisición de competencias relacionadas coa análise e comentario de textos contribúe ao progreso no sentido de iniciativa persoal e á regulación da actividade con autonomía progresiva (competencia de Sentido de iniciativa e espírito emprendedor).

A materia contribúe ao tratamento da información e á competencia dixital ao ter como un dos seus obxectivos proporcionar coñecementos e habilidades para a busca e selección de información relevante de acordo con necesidades diferentes, así como para a súa reutilización na produción de textos propios. A procura e selección de moitas destas informacións vai esixir, por exemplo, o uso adecuado de bibliotecas ou a utilización de Internet; a realización guiada destas investigacións proporcionará, polo tanto, un medio para o desenvolvemento da competencia dixital. Isto está apoiado polo feito de que o currículo inclúe o uso de soportes electrónicos na composición de textos de forma que poden ser abordadas máis eficazmente algunhas operacións implicadas no proceso de escritura (planificación, elaboración, revisión) e que constitúen un dos contidos básicos do tema. Tamén favorece o desenvolvemento desta competencia nesta área o uso de novos medios dixitais como un recurso didáctico en canto implican un uso social e colaborativo de escritura e coñecemento.

Esta materia contribúe tamén de forma decisiva ao desenvolvemento de competencias sociais e cívicas, entendida como un conxunto de competencias e habilidades de relación, convivencia, respecto e comprensión entre as persoas. En realidade, aprender a analizar e comentar os textos é aprender a comunicarse cos outros, para entender o que eles transmiten e achegarse a outras realidades. Tamén contribúe a materia a esta competición na medida en que os modos polos que a linguaxe transmite e sanciona prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo, a fin de axudar a erradicar os usos discriminatorios da linguaxe.

Lectura, interpretación e valoración de textos de distintos tipos son esenciais para o desenvolvemento da competencia Conciencia e expresións culturais; neste sentido, procurarase que os textos que se traballen na aula traten temas relacionados coas distintas culturas do mundo.

DISTRIBUCIÓN E SECUENCIACIÓN DOS CONTIDOS

1ª AVALIACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva do texto <ul style="list-style-type: none"> - Técnicas de subliñado • Esquema • Tema, título e resumo • Tipoloxía textual: os textos expositivos e argumentativos
2ª AVALIACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> • Propiedades textuais <ul style="list-style-type: none"> - Adecuación, coherencia, cohesión - Intencionalidade • Estrutura • Argumentación • Organización das ideas no discurso

3ª AVALIACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> • Planificación do discurso <ul style="list-style-type: none"> - Produción de ideas - O guión • Organización da información • Introducción e conclusión • Técnicas de argumentación
----------------------	---

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación da aprendizaxe do alumnado concéntrase en tres puntos:

1. **Avaliación inicial**, que determinará os coñecementos previos e, en consecuencia, o punto de partida. Realizarase a través dunha proba inicial e mais da observación directa na aula.
2. **O desenvolvemento continuo e progresivo do proceso de aprendizaxe**, a partir de tarefas planificadas que se desenvolverán ao longo do curso sobre aspectos traballados nas sesións presenciais. O reducido número de alumnos/as permite a observación directa do seu progreso, así como a atención personalizada e a revisión individual de tarefas.
3. **Probas ou traballos escritos** ao remate de cada trimestre, para medir os resultados acadados polo grupo en cada unha das avaliacións.

O carácter progresivo, acumulativo e reiterativo da aprendizaxe da materia fai que a avaliación do alumnado deba centrarse nos progresos que vaia realizando durante todo o curso. A avaliación final do curso deberá medir o grao de dominio das competencias clave. No caso de un alumno/a non acadar o grao mínimo de realización de competencias clave, o profesorado pode realizar unha proba de recuperación de toda a materia, que se aterá aos criterios de cualificación establecidos.

A avaliación do alumnado farase mediante os seguintes instrumentos:

- Valoración da asistencia, dilixencia, atención e participación na aula.
- Observación do traballo desenvolvido na casa e na aula. O alumnado debe respectar os prazos de realización e entrega de exercicios e traballos e debe dispor do material necesario para o aproveitamento da aula.
- Comprobación, por medio de probas ou traballos específicos, dos coñecementos adquiridos sobre a materia. As probas serán elaboradas de modo que permitan aplicar os criterios de avaliación establecidos e comprobar o grao de adquisición das competencias clave.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

Obxectivos	Contidos	Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Grao mínimo consecución (%)	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	Competencias clave
Bloque 1. O texto como unidade de comunicación							
b, d, e, g, m	As propiedades do texto Adecuación, coherencia, cohesión Intencionalidade Estrutura do texto	- Identificar os mecanismos de cohesión dun texto (recorrendo, substitución, conectores, marcadores discursivos) - Valorar a linguaxe oral e escrita como medios eficaces de comunicación interpersonal, a adquisición de novos coñecementos, a comprensión e análise da realidade e a organización racional das ideas.	- Identifica o mecanismo de recorrencia nun texto. - Recoñece os distintos procedementos de substitución nun texto. - Identifica o mecanismo de elipse nun texto. - Recoñece a función dos diferentes tipos de conectores e marcadores do discurso. - Interpreta correctamente a simplicaturas dun enunciado. - Valora a lingua oral e escrita como medios eficaces de comunicación interpersonal, a adquisición de novos coñecementos, a comprensión e análise da realidade e a organización racional das ideas.	60% 60% 60%	Lectura comprensiva Producción de textos	Observación directa Cartafol de aula Proba escrita	A comunicación lingüística. Aprender a aprender. Competencias sociais e cívicas. Sentido de iniciativa e espírito empresarial. Sensibilidade e expresión cultural.
Bloque 2. Tipoloxía textual							
b, d, e, g, m	Tipoloxía textual: os textos expositivos e argumentativos	-Comprender o concepto de xénero discursivo. -Clasificar os textos segundo o ámbito de uso, a área de coñecemento, o modo de expresión e a modalidade textual.	-Entende o concepto de xénero discursivo. -Clasifica os textos segundo o seu ámbito de uso, de coñecemento e modo de expresión. -Clasifica os textos segundo a modalidade textual.	50% 50% 50%	Lectura comprensiva Producción de textos de distintas modalidades Comentario crítico de textos	Observación directa Cartafol de aula Proba escrita	A comunicación lingüística. Aprender a aprender. Competencias sociais e cívicas.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

Obxectivos	Contidos	Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Grao mínimo consecución (%)	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	Competencias clave
Bloque 3. A exposición e a argumentación							
b, d, e, g, m	Organización das ideas no texto. A argumentación. Técnicas de argumentación.	-Recoñecer os distintos tipos de exposicións e os procedementos e trazos lingüísticos característicos desta modalidade. -Recoñecer os distintos tipos de argumentacións e identificar a estrutura e trazos lingüísticos desta modalidade. -Recoñecer os distintos tipos de argumentos con que se pode defender ou rebater unha idea.	-Recoñece os distintos tipos de exposicións. -Diferencia os procedementos propios da exposición. -Identifica os trazos lingüísticos característicos da exposición. -Recoñece os distintos tipos de argumentacións. -Establece a estrutura argumentativa dun texto. -Identifica os trazos lingüísticos característicos do argumento.	50% 50% 40% 50% 50%	Lectura comprensiva Elaboración detextos argumentativos e expositivo-argumentativos Comentario crítico de textos	Observación directa Cartafol deaula Proba escrita	A comunicación lingüística. Aprender a aprender. Competencias sociais e civicas. Conciencia e expresión cultural.
Bloque 4. Análise de textos argumentativos e expositivo-argumentativos							
b, d, e, g, m	Lectura comprensiva do texto Técnicas de subliñado: ideas principais e secundarias Esquema Tema, título e resumo	-Expressar con brevidade e coas súas propias palabras o contido do texto. -Distinguir a idea principal e as secundarias. -Analizar a estrutura organizativa do texto. -Utilizar sistematicamente os coñecementos sobre a lingua e o seu uso na comprensión e análise de textos, así como a composición e revisión dos mesmos, empregando a terminoloxía axeitada. -Identificar o tema dun texto.	-Expressa con brevidade e coas súas propias palabras o contido do texto. -Identifica correctamente o tema, a tese e os argumentos utilizados no texto. -Distingue a idea principal e secundarias. -Recoñece a relación entre as partes do texto.	50% 50% 50% 50%	Lectura activa Elaboración de esquemas e resumos	Observación directa Cartafol de aula Proba escrita	A comunicación lingüística. Aprender a aprender. Conciencia e expresión cultural.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

Obxectivos	Contidos	Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Grao mínimo consecución (%)	Procedementos de avaliación	Instrumentos de avaliación	Competencias clave
Bloque 5. A produción textual. O comentario crítico.							
b, d, e, g, h, n, p	Planificación do discurso Producción de ideas O guión Organización da información Introdución e conclusión	-Interpretar correctamente o sentido do texto e a súa intención. -Completar, matizar ou rebater o dito no texto con argumentos propios, evitando a paráfrase do mesmo. -Propoñer solucións ou alternativas para os temas formulados. -Redactar de forma ordenada e coherente, con boa presentación.	-Interpreta correctamente o sentido do texto e a súa intención. -Non se limita a repetir o dito no texto, isto é, a paráfrasealo. -Completa, matiza ou rebate o dito no texto con argumentos propios. -Suxire ou propón solucións ou alternativas para os temas formulados.	50% 40% 40%	Lectura activa Elaboración de esquemas e resumos Elaboración de textos argumentativos e expositivo-argumentativos Análise e comentario dun texto	Observación directa Cartafol de aula Proba escrita	A comunicación lingüística. Aprender a aprender. Competencias sociais e cívicas. Conciencia e expresión cultural.

METODOLOXÍA

A análise crítica de textos, tanto no plano formal coma no conceptual, será o eixo vertebrador dos contidos. Levarase a cabo unha aprendizaxe significativa, práctica e deductiva, na que a alumna/o sexa o elemento central da aprendizaxe.

A metodoloxía de Comentario de Textos baséase na proposta de pautas simples que lle permiten ao alumnado realizar unha lectura comprensiva, determinar o tema, realizar unha síntese e elaborar un comentario persoal sobre un texto proposto. O obxectivo final é que os discentes escriban os seus propios comentarios, polo que é moi importante elixir textos acordes cos seus intereses que garantan a participación activa e, en consecuencia, favorezan o proceso de ensino-aprendizaxe.

Traballarase especialmente con artigos xornalísticos de opinión, de tipo argumentativo ou expositivo-argumentativo.

É conveniente que sexan abordados unha variedade de temas de interese para a xuventude: tabaquismo, medio ambiente, novas tecnoloxías, deportes, drogas, emigración, lingua, violencia de xénero... O tratamento destas cuestións é particularmente interesante, non só porque proporciona información sobre temas actuais, senón tamén porque o alumnado aprende a analizar con profundidade os temas tanto dende o punto de vista lingüístico coma do tratamento dos seus contidos.

MATERIAIS E RECURSOS

- Dicionarios en liña.
- Material de reprografía: a natureza da materia e a propia concepción metodolóxica imponen o uso constante dunha variedade de textos para a súa análise e comentario, que serán reprografiados.
- Vídeos didácticos, documentais e outro material audiovisual.
- Canón de proxección multimedia e aplicacións informáticas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

- Traballo na aula: 50% da nota de cada trimestre. Esta porcentaxe obtense mediante a observación directa do alumnado e da recollida de tarefas.
- Proba ou traballo escrito: 50% da nota de cada trimestre. O alumnado deberá dar conta dos contidos estudados nese trimestre nunha proba ou traballo, segundo o acordado.

A avaliación é continua, polo que se valorará positivamente o progreso da alumna/o ao longo do curso. Os contidos que se suspenderon nunha avaliación poden ser recuperados ao longo do curso. O alumnado que supere as tres avaliacións aprobará o curso. A súa nota final é a media das tres avaliacións parciais. Se un estudante suspende unha ou dúas avaliacións mais ten un desenvolvemento positivo e recupera a materia suspensa, tamén aproba o curso. Se un estudante suspende a terceira avaliación tendo aprobado as anteriores, poderá aprobar sempre que a nota media das tres avaliacións sexa cinco puntos. En calquera caso, para poder aprobar, o alumno/a debe obter unha puntuación media de 5 puntos.

Na convocatoria extraordinaria proporase unha proba escrita con preguntas sobre os contidos estudados. O exame será avaliado sobre 10 puntos. Aprobarán aquelas persoas que obteñan unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.

INDICADORES DE RENDEMENTO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINANZA-APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE

Resulta útil unha ficha en que se recollen os aspectos avaliáveis da actividade docente. En primeiro lugar a profesora e, ao final do curso, o grupo de alumnos/as da materia, farán unha reflexión conxunta e unha investigación sobre o labor docente. A ficha é a seguinte:

	1	2	3	4
1. Deseño diferentes actividades de aprendizaxe para acadar cada un dos obxectivos.				
2. Motivo os meus alumnos/as comunicando os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos, relacionando os contidos con situacións reais, informando da utilidade e creando expectativas.				
3. Emprego metodoloxías que favorecen o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno/a, e que teña en conta os seus intereses.				
4. Propoño actividades que favorezan a aprendizaxe autónoma (procura de información, traballos, investigación...).				
5. Cando iniciamos unha unidade ou un novo tema, os alumnos/as coñecen: os obxectivos e as competencias que queren desenvolver, diferentes actividades para desenvolver, como se avalían...				
6. As actividades están relacionadas con situacións da vida real.				
7. En función das características de cada alumno/a, presento diferentes tarefas e logros.				
8. Propoño varias metodoloxías.				
9. Utilización de recursos e materiais variados para a aprendizaxe da materia: materiais manipulables, audiovisual, material impreso...				

DESEÑO DA AVALIACIÓN E MEDIDAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCIA DOS RESULTADOS

É fundamental ter, desde o inicio do curso, un coñecemento o máis profundo posible do nivel académico do alumnado, tanto individualmente coma en grupo. Para iso, é esencial realizar unha proba de avaliación inicial.

Durante a primeira semana de clase pasarase ao alumnado unha proba escrita para medir o nivel de coñecementos, competencias e habilidades que posúen no referente á análise e comentario crítico de textos. Deberán analizar un texto con preguntas guiadas que permitan avaliar o seu grao de comprensión, interpretación e comentario crítico.

Analizaranse os resultados e, se for preciso, adoptaranse medidas para fortalecer aqueles alumnos/as que non teñan o nivel básico desexable para abordar o desenvolvemento curricular.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A atención á diversidade do estudantado será un elemento central das decisións metodolóxicas

adoptadas para este curso. O número reducido de alumnado (11 alumnos no grupo de 1º A-B e 8 alumnos no grupo de C-D), permite coñecer dende o principio as súas características e axustarse a elas combinando estratexias, métodos, técnicas, recursos e organización de espazos e tempos que faciliten a adquisición dos estándares de aprendizaxe avaliáveis.

A atención ás diferenzas individuais canto a motivacións, intereses, capacidades e estilos de aprendizaxe están contemplados pola combinación de metodoloxías, actividades e tarefas propostas; a combinación de linguaxes e soportes, a posibilidade de articular diferentes itinerarios..., elementos todos orientados a atender as necesidades de aprendizaxe de cada alumno/a e para permitir o seu desenvolvemento individual. Para atender os diferentes ritmos de aprendizaxe, contéplanse actividades específicas de reforzo e ampliación destinadas a mellorar as posibilidades de acadar os obxectivos educativos nesta etapa.

CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SON TRABALLADOS

A materia Comentario de Textos inclúe unha serie de contidos que son transversais nas distintas disciplinas, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas delas: a comprensión de lectura, expresión oral e escrita, comunicación audiovisual, información e tecnoloxía de comunicación, emprendedores e educación cívica e constitucional. De modo xeral establécense as seguintes liñas de actuación:

- A comprensión lectora e expresión oral e escrita constitúen un obxectivo fundamental da disciplina, e eríxense na base principal da actividade do alumnado, que se centran na lectura de textos humanistas, xornalísticos etc., así como na produción de textos de carácter expositivo-argumentativo.
- O uso da tecnoloxía da información e comunicación é entendida non só como un soporte para certos compoñentes e ferramentas de aplicación na aula, como tamén pola súa función básica para a personalización da aprendizaxe, polas súas innúmeras posibilidades didácticas, e pola conexión cos hábitos e experiencias das novas xeracións de estudantes.

Alén diso, como a base desta materia é a lectura e interpretación de textos que tratan cuestións de interese permanente ou relacionados coa sociedade de hoxe, constitúen unha achega tan fundamental para reflexionar e tentar promover valores como a consideración da dignidade de todos humanos (racismo, inmigración...), o respecto polas tradicións como parte do patrimonio de todos os pobos e toda a humanidade, o voluntariado, o consumo responsable e respecto ao medio ambiente, tabaquismo, dependencia de drogas, deportes...

II. RETÓRICA E DIALÉCTICA 2º Bach. (materia de libre configuración do centro)

INTRODUCCIÓN

A teoría da argumentación é actualmente un campo de estudo no que viñeron atoparse e fecundarse mutuamente contribucións e desenvolvementos procedentes de diversas tradicións e disciplinas, desde a lóxica ou a filosofía da linguaxe ata a retórica, pasando pola lingüística, a análise do discurso ou as ciencias da comunicación.

O seu centro de atención é o discurso argumentativo: unha conversa na que tratamos de dar conta e razón de algo a alguén (sexo un interlocutor, sexo un grupo ou un auditorio determinado ou o público en xeral) e diante de alguén (por exemplo, diante dun tribunal ou dun xurado, ou diante dunha instancia académica ou, en fin, diante dalgunha sorte de árbitro informal ou institucional), co fin de lograr a súa comprensión e o seu asentimento.

O obxectivo xeral é estudar os argumentos acreditados como sólidos ou ben fundados e, en xeral, a boa argumentación á luz dos criterios e as normas que propoñen as perspectivas tradicionais sobre o campo: a perspectiva lóxica, a perspectiva dialéctica e a perspectiva retórica.

A programación desta materia persegue que o alumnado adquiera as competencias que lle permitan integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. E tamén que sexa capaz de crear documentación lexibles, completas e tecnicamente correctas.

A materia de Retórica e Dialéctica impártese en 2º de Bacharelato e ten unha carga horaria de 1h semanal.

OBXECTIVOS

1. Coñecer os fundamentos da Retórica e a súa evolución histórica de cara a entendela como un poderoso instrumento comunicativo fundamental nas relacións humanas de todo tipo.
2. Coñecer as operacións de elaboración dun discurso e a súa estrutura e ter presentes as funcións que se pretenden conseguir con el.
3. Coñecer as principais figuras retóricas e identificalas en textos literarios e non literarios, de cara a poder utilizar estes recursos en textos de elaboración propia e relacionalos coa súa intencionalidade: comunicativa, estética, persuasiva.
4. Desenvolver a capacidade crítica do alumnado ante as mensaxes da sociedade de cara a conseguir que sexa capaz de identificar a súa intencionalidade.
5. Elaborar presentacións orais de maneira estruturada e coherente e que cumpran a intencionalidade do emisor a partir dos coñecementos teóricos adquiridos.
6. Elaborar textos escritos de carácter persuasivo ben estruturados, coherentes, cohesionados e ortograficamente correctos, onde se argumenten con respecto as ideas contrarias.

7. Elaborar textos, literarios ou non literarios, usando os recursos literarios cunha finalidade concreta segundo as funcións da linguaxe e tendo en conta a finalidade comunicativa e a influencia que pretendemos conseguir no receptor.
8. Argumentar de forma coherente e respectuosa e poder discrepar diante dun pequeno ou gran grupo.
9. Potenciar a capacidade para realizar unha lectura activa, crítica e coherente de textos de diferentes tipos: literarios e non literarios.
10. escoitar e respectar as opinións dos demais.

COMPETENCIAS

A finalidade última desta materia xira ao redor da adquisición de varias competencias que, de se conseguiren desenvolver os obxectivos marcados, deberían estar perfectamente adquiridas ao finalizar o curso. Estas competencias serían:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL), ao potenciar a mellora das destrezas comunicativas, tanto escrita como oral.
2. Competencias persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA), xa que se fixa como obxectivo a participación eficaz e construtiva do alumnado na vida social e profesional.
3. Competencia emprendedora (CE), ao incentivar unha actitude proactiva nas relacións.

CONTIDOS

1. Historia da Retórica. Que é. Como evolucionou. Como se entende hoxe.
2. A comunicación. Os elementos da comunicación e a súa relación co discurso.
3. As funcións da linguaxe.
4. Os recursos retóricos:
 - Fónicos.
 - Morfolóxicos.
 - Sintácticos.
 - Semánticos (tropos).
 - Pragmáticos.
5. O texto. As propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.
6. Estudo das tipoloxías textuais: Textos orais e escritos. Os textos expositivos e argumentativos. O texto publicitario e a retórica na linguaxe audiovisual.
7. As variedades da lingua. Os rexistros lingüísticos.
8. Os textos escritos: as normas ortográficas.
9. Aspectos gramaticais e léxico-semánticos: O léxico. A connotación e a denotación. Os campos semánticos e as familias léxicas. Sintaxe.
10. Os textos orais: lectura comprensiva e dicción correcta.
11. O discurso: Falar en público:
 - Cualidades do bo orador.
 - Adecuación do discurso as circunstancias : público, lugar, horario.
 - Actitudes ante o público.
 - Linguaxe corporal e imaxe.
 - Medios de comunicación.

METODOLOXÍA

Esta materia é optativa e ten unha carga horaria dunha hora lectiva á semana. A materia é densa, mais a finalidade é que o alumnado acade os obxectivos.

A parte teórica, tanto de teoría lingüística como literaria, será mínima e complementaria. É importante sinalar que a maior parte desta materia xa non é nova para os alumnos e as alumnas porque se desenvolve nas materias de Lingua e Literatura. Por tanto, centrarémonos, sobre todo, na práctica con textos para analizar e na elaboración dos propios.

Haberá actividades que se realizarán na aula e outras que serán desenvolvidas de maneira autónoma e ou grupal por parte do alumnado fóra do horario lectivo. Entre outros, estarán os contidos teóricos sobre os que se darán directrices de guía.

Convén sinalar que haberá unha parte importante das horas do curso dedicadas ás exposicións dos temas elaborados por parte do alumnado, entre as que se incluírá algún debate que implique a todo o grupo.

As revisións dos textos, tanto dos escritos como daqueles que vaian dirixidos a realizar unha exposición oral, deberán ser corrixidos por parte dos alumnos e das alumnas coa axuda de diferentes medios: o/a propio/a alumno/a, coa axuda doutro compañeiro ou compañeira, coa axuda de medios materiais (dicionarios, gramáticas, ordenadores...) ou do/a profesor/a.

Tamén se lle prestará atención á procura de información por parte dos alumnos e das alumnas, tanto a través do uso de medios informáticos (Internet), como na busca en bibliotecas, persoas da súa contorna, persoas doutras contornas alleas á súa...

Estas actividades serán valoradas como traballo en grupo en canto á participación e á orixinalidade.

DISTRIBUCIÓN DOS CONTIDOS

1ª avaliación

Contidos do 1 ao 4 de maneira teórica e práctica, tanto oral como escrito.

2ª avaliación

Contidos do 5 ao 8 de maneira teórica e práctica, tanto oral como escrito.

3ª avaliación

Contidos do 9 ao 11 de maneira teórica e práctica, tanto oral como escrito.

MECANISMOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación realizarase a partir de:

- Exposicións orais individuais ou en grupo: 40%.
 - Exercicios prácticos escritos con aplicación da teoría vista na clase: 30%.
 - Participación activa na clase: 30%.
- Exposicións orais individuais ou en grupo (40%). De cara a fomentar unha participación activa na materia proporase a realización dun mínimo dunha exposición oral planificada por trimestre. Estas exposicións poderán ser individuais ou en grupo, con diferentes formatos (como, por exemplo, o debate). Valoraranse a adecuación ao guión presentado e a orixinalidade das ideas e dos temas, así como a actitude ante a exposición, a determinación e a adecuación formal da persoa á hora de presentarse en público segundo as pautas dadas

ao respecto. Ademais, terase en conta positivamente a aplicación práctica dos contidos teóricos vistos na clase.

- **Exercicios prácticos escritos con aplicación da teoría vista na clase (30%).** Ao longo do trimestre corríxanse, ademais, dous exercicios escritos que o alumnado deberá entregar. Nestes traballos avaliarase que estean ben estruturados e reflexionados os temas que se traten, así como a corrección lingüística, a entrega en tempo, a coherencia da redacción, a presentación formal e a ortografía. Estes exercicios poderán servir nalgún caso de axuda para as posteriores exposicións orais. Coa realización destes exercicios avaliaranse os conceptos básicos de carácter teórico analizados na clase, o que nos permitirá verificar a asimilación dos conceptos teóricos máis alá da súa simple memorización.

Como lle corresponde a unha materia de lingua, na nota destas probas terá un peso importante a correcta ortografía e sintaxe, para alén da coherencia, cohesión e adecuación do escrito. Os criterios en relación coa corrección ortográfica e gramatical son os mesmos que rexen na materia de Lingua Galega e Literatura de 2º Bacharelato:

Nas probas escritas poderá descontarse ata un 20% da cualificación da devandita proba por erros ortográficos e gramaticais. Unha palabra escrita incorrectamente de forma reiterada só se contabilizará unha vez. Isto non é aplicable á incorrecta colocación dos pronomes, ao emprego de tempos compostos nin á acentuación diacrítica.

Tipos de erros:

- **Moi graves** (desconto 0,2 puntos cada un): solucións alleas ao estándar no nivel morfolóxico e sintáctico, por exemplo o uso de tempos compostos ou a incorrecta colocación dos clíticos. Tamén se considerarán faltas moi graves outro tipo de erros sintácticos, como por exemplo os anacolutos.
 - **Graves** (desconto 0,1 puntos cada un): solucións alleas ao estándar no nivel léxico, por exemplo o emprego de formas como *silla, *hasta ou *rodilla... Tamén se considerará falta grave a incorrecta acentuación diacrítica.
 - **Leves** (desconto 0,05 puntos cada un): solucións ortográficas contrarias ao estándar vixente (b/v, h...), acentuación non diacrítica, contraccións etc. Cada dous erros deste tipo descontan, polo tanto, unha décima (0,1).
- **Participación activa na clase (30%).** A participación activa na clase terase en conta, tanto as producidas de forma espontánea como cando o/a profesor/a o requira. Serán moi positivas as participacións relevantes e moi negativas aquelas que teñan como finalidade molestar, atrasar ou interromper os membros da clase. Ao longo do curso farase un seguimento das actividades encomendadas e valorarase positivamente a súa realización.

Por norma xeral, todos os traballos presentados deberán ser sempre orixinais e penalizarase o plaxio coa súa eliminación para seren avaliados. Xunto á exposición do tema, deberá facilitarse a bibliografía empregada para a elaboración dos traballos.

Dado o pouco tempo de que dispón a materia, será moi importante a asistencia á clase e levarase un estrito control das faltas, que serán sempre debidamente xustificadas. Cando as asistencias estean sen xustificar, o alumnado poderá ter unha avaliación negativa na parte traballada nesas ausencias, polo que terá que presentar os exercicios que a profesora ou profesor lle encomende para recuperar esa parte.

Se un alumno ou alumna, por motivos diversos, non superase a materia durante o curso, deberá presentarse a unha proba final (ordinaria ou extraordinaria) que consistirá nunha parte teórica e outra práctica na que deberá plasmar o coñecemento da materia impartida ao longo do curso. Esta proba será valorada nun 40% a parte teórica e nun 60% a parte práctica. Serán avaliábeis os criterios de coherencia, cohesión e ortografía da proba.

MATERIAIS

Utilizaranse os materiais que facilite a profesora (tanto en papel como a través da aula virtual), e os que elaboren os propios alumnos e alumnas a partir da bibliografía facilitada, busca na biblioteca, materiais encontrados na rede...

Estes materiais poderán ser presentados en formatos diferentes, tanto textos como materiais audiovisuais (fotos, vídeos, gráficos, carteis, publicidade...).

Vilagarcía de Arousa, setembro de 2022